

Srednja zdravstvena šola Celje

DELO MEJNE POLICIJE NA POLICIJSKI UPRAVI CELJE

Raziskovalna naloga

Avtorici:

Lucija Novak, 3. B

Tjaša Arnik, 3. B

Mentor:

Peter ČEPIN TOVORNIK, dipl. zn., dipl. san. inž.

Mestna občina Celje, Mladi za Celje
Celje, 2014

DELO MEJNE POLICIJE NA POLICIJSKI UPRAVI CELJE

Raziskovalna naloga

Šifra: policija

Področje: promet

Letnik: tretji

ZAHVALA

Raziskovalna naloga z naslovom Delo mejne policije na Policijski upravi Celje bi bila težko narejena brez nekaterih ljudi ter brez njihovega vloženega truda in časa.

V prvi vrsti bi se najprej radi zahvalili mentorju gospodu Petru Čepinu Tovorniku, dipl. zn., dipl. san. inž., ki naju je vseskozi podpiral in bodril, svetoval in nama bil v veliko pomoč pri nastajanju raziskovalne naloge. Za strokovni pregled naloge se zahvaljujema gospe Anamariji Vrhovec, dipl. m. s., mag. manag., za slovnični pregled naloge pa gospe Maji Antič, prof.. Za prevod povzetka v angleščino se zahvaljujema gospe Franji Dobrajc, prof. Zahvaljujema se tudi gospe Nini Lobe Selič, prof., in g. Mateju Korenu za tehnično izvedbo naloge, gospe Smilji Pevec, univ. dipl. biol., za koordiniranje raziskovalne dejavnosti na šoli, ter ravnateljici gospe Katji Pogelšek Žilavec, prof., mag. posl. ved, ki podpira raziskovalno delo na naši šoli.

Zahvalili bi se vsem, ki so omogočili terensko delo, ko sva lahko tudi koga kaj povprašali in dobili boljši in lažje razumljiv vpogled v zvezi z delom mejne policije na Policijski upravi Celje, ter za intervju gospodu Vladu Koražiji in vodji izmene gospodu Borisu Feldinu na mednarodnem prehodu Dobovec za ogled prostorov na mejnem prehodu.

Empiričnega dela pa ne bi mogle izvesti brez sodelovanja policistov, zato gre zahvala tudi vsem zaposlenim na mejnih prehodih, ki so izpolnili anketni vprašalnik.

KAZALO

KAZALO VSEBINE

ZAHVALA	2
KAZALO.....	3
KAZALO VSEBINE	3
KAZALO TABEL.....	4
KAZALO GRAFOV	4
KAZALO SLIK	5
POVZETEK.....	6
ABSTRACT	7
1 UVODNI DEL	8
1.1 UVOD.....	8
1.2 NAMEN IN CILJ RAZISKOVALNE NALOGE	8
1.3 HIPOTEZE RAZISKOVALNE NALOGE	9
1.4 METODE DELA	10
2 TEORETIČNI DEL	11
2.1 MEJNI PREHODI.....	11
2.2 VRSTE MEJNIH PREHODOV	11
2.3 MEJNA KONTROLA	12
2.4 DRŽAVNA MEJA	12
2.5 ZAKONODAJA	13
2.5.1 SLOVENSKA ZAKONODAJA.....	13
2.5.2 EVROPSKA ZAKONODAJA	13
2.6 TERENSKO DELO	14
3 EMPIRIČNI DEL	16
3.1 VZOREC	16
3.2 ČAS RAZISKAVE	16
3.3 OBDELAVA PODATKOV	16
3.4 REZULTATI RAZISKAVE	16
3.5 INTERVJU.....	35
3.5.1 INTERVJU Z GOSPODOM VLADOM KORAŽIJO	35
3.6 PRIMERJAVA REZULTATOV IN RAZPRAVA.....	37
4 ZAKLJUČNI DEL	38
4.1 UGOTOVITVE	38
4.2 ZAKLJUČEK	39
5 LITERATURA.....	41
6 PRILOGE	42

KAZALO TABEL

Tabela 1: Zakaj ste se odločili za poklic policista/-ke?	17
Tabela 2: Kako dolgo ste že zaposleni na mejni policiji?	18
Tabela 3: Ste zadovoljni s svojim delom?	19
Tabela 4: Bi zamenjali svojo službo?	20
Tabela 5: Kako ocenjujete klimo v kolektivu?	21
Tabela 6: Se vam zdi vaše delo na meji nevarno?	22
Tabela 7: Kako pogosto čutite, da v službi opravljate koristno delo?	23
Tabela 8: Kako ocenjujete odnos med ljudmi, ki prečkajo mejo, in vami?	24
Tabela 9: Kako sodelujete s hrvaškimi policisti na državni meji?	25
Tabela 10: Kakšen je po vašem mnenju skupni nadzor pri zagotavljanju varnosti v cestnem prometu pri prehodu državne meje po vstopu Hrvaške v Evropsko unijo?	26
Tabela 11: Ali ste po vašem mnenju dovolj dobro opremljeni za učinkovit nadzor cestnega prometa na državni meji?	27
Tabela 12: Menite, da bi bilo potrebno na mejnih prehodih pri nadzoru cestnega prometa zaposliti večje število policistov?	28
Tabela 13: S katerimi ljudmi v cestnem prometu pri prehodu državne meje imate največ težav?	29
Tabela 14 : Kolikšen delež nalog opravite na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa pri prehodu državne meje?	30
Tabela 15: Menite, da bi lahko opravljali še več nalog na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa pri prehodu državne meje kot do sedaj?	31
Tabela 16 : Koliko je po vašem mnenju nalog na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa pri prehodu državne meje, ki so nepotrebne oz. nepomembne?	32
Tabela 17: Ali ste zaradi slabe oz. zastarele opreme (če le-ta obstaja) pri zagotavljanju varnosti cestnega prometa pri prehodu državne meje že bili ogroženi?	33
Tabela 18: Ste že imeli negativne izkušnje s sorodniki, znanci, prijatelji pri zagotavljanju varnosti cestnega prometa pri prehodu državne meje in kako ste odreagirali?	34

KAZALO GRAFOV

Graf 1: Zakaj ste se odločili za poklic policista/-ke?	17
Graf 2: Kako dolgo ste že zaposleni na mejni policiji?	18
Graf 3: Ste zadovoljni s svojim delom?	19
Graf 4: Bi zamenjali svojo službo?	20
Graf 5: Kako ocenjujete klimo v kolektivu?	21
Graf 6: Se vam zdi vaše delo na meji nevarno?	22
Graf 7: Kako pogosto čutite, da v službi opravljate koristno delo?	23
Graf 8: Kako ocenjujete odnos med ljudmi, ki prečkajo mejo, in vami?	24

Graf 9: Kako sodelujete s hrvaškimi policisti na državni meji?	25
Graf 10: Kakšen je po vašem mnenju skupni nadzor pri zagotavljanju varnosti v cestnem prometu pri prehodu državne meje po vstopu Hrvaške v Evropsko unijo?	26
Graf 11: Ali ste po vašem mnenju dovolj dobro opremljeni za učinkovit nadzor cestnega prometa na državni meji?.....	27
Graf 12: Menite, da bi bilo potrebno na mejnih prehodih pri nadzoru cestnega prometa zaposliti večje število policistov?	28
Graf 13: S katerimi ljudmi v cestnem prometu pri prehodu državne meje imate največ težav?	29
Graf 14: Kolikšen delež nalog opravite na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa pri prehodu državne meje?.....	30
Graf 15: Menite, da bi lahko opravljali še več nalog na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa pri prehodu državne meje kot do sedaj?	31
Graf 16: Koliko je po vašem mnenju nalog na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa pri prehodu državne meje, ki so nepotrebne oz. nepomembne?	32
Graf 17: Ali ste zaradi slabe oz. zastarele opreme (če le-ta obstaja) pri zagotavljanju varnosti cestnega prometa pri prehodu državne meje že bili ogroženi?	33
Graf 18: Ste že imeli negativne izkušnje s sorodniki, znanci, prijatelji pri zagotavljanju varnosti cestnega prometa pri prehodu državne meje in kako ste odreagirali?	34

KAZALO SLIK

Slika 1: Mejni prehod Rogatec	14
Slika 2: Pregled osebne izkaznice	14
Slika 3: Čitalec dokumentov	14
Slika 4: Žigi in povečevalne naprave.....	15
Slika 5: Notranjost prostora na mejnem prehodu Dobovec.....	15
Slika 6: Ogled zunanosti mejnega prehoda Dobovec	15
Slika 7: Pogovor z g. Koražijo in g. Feldinom na mejnem prehodu Dobovec.....	35
Slika 8: Na mejnem prehodu Rajnkovec.....	35
Slika 9: Napis za skupno mejno kontrolo na mejnem prehodu Rajnkovec.....	36
Slika 10: Oprema policista	36

POVZETEK

Namen raziskovalne naloge z naslovom Delo mejne policije na Policijski upravi Celje je bil ugotoviti, kako poteka delo policije na mejnih prehodih pri zagotavljanju varnosti cestnega prometa, cilj pa, da bi dijaki in širša javnost izvedeli več o delu in nalogah mejne policije.

V teoretičnem delu so napisane vrste mejnih prehodov, kako poteka mejna kontrola in kakšno je delo policistov na meji.

Osnova za empirični del je bilo 25 anketnih vprašalnikov, ki so jih izpolnili policisti, zaposleni na mejnih prehodih s Hrvaško, ki jih pokriva Policijska uprava Celje, in 1 intervju. Rezultati so pokazali, da se je 52% policistov odločilo za ta poklic zaradi veselja in da jih je 84% zadovoljnih s svojim delom. 72% policistom se delo na meji ne zdi nevarno, 52% ocenjuje odnos med policisti in ljudmi, ki prečkajo državno mejo, dober, 20% pa kot zelo dober. Sodelovanje s hrvaškimi policisti v 28% ocenjujejo kot odlično, 36 % pa kot zelo dobro ali dobro. 64% policistov meni, da na mejnih prehodih pri nadzoru cestnega prometa ni potrebno zaposliti dodatnih policistov. Ker je prometna varnost zelo pomembna, je potrebno v prihodnje še naprej izvajati nadzor na meji.

Ključne besede: policist, meja, delo, mejni prehodi, cestni promet, varnost.

ABSTRACT

The purpose of research entitled The Work of Border Police at the Police Administration Celje was to determine how the police at the border crossing ensure road safety, the aim is to inform students and general public more about the work and tasks of border guards.

In the theoretical part are written different kinds of border crossings, how border inspection works and what the police officers work on the border.

The basis for the empirical part were 25 questionnaires that are filled in by the police officers employed on the border with Croatia, which is covered by the Police Administration Celje, and 1 interview. The results showed that 52% of police officers decided for this profession because of pleasure and that 84% of them are satisfied with their work. 72% of police officers work on the border does not seem dangerous, 52% estimate the relationship between the police and the people who cross borders good, 20% as very good. Cooperation with the Croatian police is estimated as excellent, 36% as very good or good. 64% of police officers think that it is not necessary to employ additional police officers to control road traffic at border crossings. As road safety is very important, it is necessary to continue with border control on borders in the future.

Keywords: police officer, border, work, border crossings, road traffic, safety.

1 UVODNI DEL

1.1 UVOD

Republika Slovenija je leta 1991 postala samostojna in neodvisna država. Od takrat naprej je sledila spremembam, ki so se dogajale v svetu, še posebej v Evropi, kjer je prišlo do spremenjene podobe na političnem, ekonomskem, socialnem in varnostnem področju. Leta 2004 se je Republika Slovenija kot polnopravna članica vključila v Evropsko unijo. Z vključitvijo v Evropsko unijo je postopoma prevzela schengensko pravo in hkrati tudi odgovornost za varovanje zunanje meje Evropske unije. Spremembe, ki jih je prinesla vključitev Republike Slovenije v Evropsko unijo, so pomembno vplivala na življenje prebivalstva. (Hrženjak, 2009, str. 11).

Spremembam na političnem, ekonomskem, socialnem in varnostnem področju, ki so posledica vstopa Republike Slovenije v Evropsko unijo, sledi tudi Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije, še posebej Policija kot organ v sestavi Ministrstva za notranje zadeve. Povečalo se je število policistov in število patrulj v obmejnem območju, kar pa je močno vplivalo na življenje in delo ljudi, ki živijo v obmejnem prostoru. Policisti opravljajo varovanje zunanje schengenske meje, katerega namen je preprečevanje nezakonitega prehajanja meje, odvratanje čezmejne kriminalitete in ukrepanje proti osebam, ki so na nedovoljen način prestopile mejo. Da bi bili pri tem uspešni, mora policija opravljati varovanje meje na način, ki bo odvratal osebe, da bi se poskušale izogniti mejni kontroli na mejnih prehodih. Pri varovanju meje je policistom v veliko pomoč moderna oprema za odkrivanje in preprečevanje ilegalnih prehodov državne meje ter drugih nelegalnih dejavnosti. (Hrženjak, 2009, str. 11)

1.2 NAMEN IN CILJ RAZISKOVALNE NALOGE

Namen najine raziskovalne naloge je bil ugotoviti, kako poteka delo policije na mejnih prehodih pri zagotavljanju varnosti cestnega prometa.

Cilj raziskovalne naloge pa je, da bi dijaki in širša javnost izvedeli več o delu in nalogah mejne policije.

1.3 HIPOTEZE RAZISKOVALNE NALOGE

Preden sva razposlali anketne vprašalnike anketirancem, sva si postavili osem hipotez, katere sva analizirali v zadnjem delu.

Najine domneve so bile naslednje:

Hipoteza 1: Največ anketiranih policistov je zaposlenih na mejni policij na Policijski upravi Celje od 6 do 10 let.

Hipoteza 2: Več kot polovici anketiranih policistov se zdi njihovo delo na meji varno.

Hipoteza 3: V največjem odstotku bodo policisti ocenili odnos med ljudmi, ki prečkajo mejo, in njimi kot dober.

Hipoteza 4: Anketirani policisti bodo sodelovanje s hrvaškimi policisti na državni meji v največjem odstotku ocenili kot dobro.

Hipoteza 5: Več kot polovica anketiranih policistov je mnenja, da so dovolj dobro opremljeni za učinkovit nadzor cestnega prometa na državni meji.

Hipoteza 6: Več kot polovica anketiranih policistov je mnenja, da ne bi bilo potrebno zaposliti večjega števila policistov na mejnih prehodih pri nadzoru cestnega prometa.

Hipoteza 7: Anketirani policisti imajo največ težav v cestnem prometu pri prehodu državne meje z vozniki brez veljavnih dokumentov.

Hipoteza 8: Anketirani policisti v največjem odstotku ocenjujejo, da je kar nekaj nalog na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa pri prehodu državne meje, ki so nepotrebne oz. nepomembne

1.4 METODE DELA

Za raziskovalno nalogo sva uporabili naslednje metode in tehnike dela:

- študij različne literature,
- metodo anketnega vprašalnika,
- terensko delo ter
- intervju.

Najino delo je potekalo po naslednjem vrstnem redu:

- najprej sva se z mentorjem dogovorili o izbrani temi;
- proučili sva literaturo za podlago izvedbe teoretičnega dela raziskovalne naloge in izdelavo anketnega vprašalnika;
- nato sva si izbrali ciljne skupine ljudi, ki sva jih želele anketirati;
- sestavili sva anketni vprašalnik z 18 vprašanji;
- postavili sva si 8 hipotez;
- podali sva se tudi na teren, da bi še v praksi raziskali delo mejne policije, ki jo pokriva Policijska uprava Celje;
- na podlagi pridobljenih podatkov sva zastavljene hipoteze potrdili ali ovrgli in
- zbrane podatke analizirali, jih obdelali in interpretirali ter
- na koncu sva napisali zaključek s predlogi.

Po izboru teme in opredelitvi raziskovalnega problema se začne zbirati literatura, ki jo potrebujemo za razlaganje in reševanje zastavljenih hipotez. Najosnovnejša literatura so učbeniki, enciklopedije, leksikoni in slovarji. Po pregledu te literature je sledilo še zbiranje dosedanjih raziskav v strokovni literaturi in periodičnih publikacijah (revije, časopisi, zborniki itd.).

V raziskavi je uporabljena deskriptivna (opisna) metoda raziskovalnega dela. Podatki so bili zbrani z anketnim vprašalnikom (priloga 1) in intervjujem. Anketiranje je bilo izvedeno med policisti na mejni policiji, ki jo pokriva Policijska uprava Celje. Zastavljeno jim je bilo 18 vprašanj. 7 vprašanj je bilo zaprtega tipa, in sicer 1 vprašanje s tremi odgovori, 2 vprašanji s štirimi odgovori, 3 vprašanja s petimi odgovori in 1 vprašanje s šestimi odgovori. 9 vprašanj pa je bilo zaprtega in odprtega tipa, kjer so lahko anketiranci pod drugo napisali odgovor, če ga niso našli med ponujenimi. Od teh vprašanj so bila 4 vprašanja z dvema ponujenima odgovoroma, 3 vprašanja s tremi ponujenimi odgovori, 1 vprašanje s ponujenimi štirimi odgovori in 1 vprašanje s ponujenimi šestimi odgovori. Pri vseh teh vprašanjih so imeli anketirani možnost pod drugo napisati svoj odgovor. 2 vprašanji pa sta bili zaprtega tipa, kjer so lahko anketirani obrazložili svoj glas. Od tega je imelo 1 vprašanje ponujena dva odgovora in 1 vprašanje pet ponujenih odgovorov.

2 TEORETIČNI DEL

2.1 MEJNI PREHODI

Mejne prehode določi vlada Republike Slovenije z Uredbo, ki prav tako določi njihov delovni čas ter obseg uporabe mejnih prehodov. Območje mejnega prehoda z odločbo določi direktor policijske uprave, območje mejnega prehoda na zunanji meji pa z odločbo določi direktor policijske uprave s soglasjem direktorja pristojnega carinskega urada. (Hrženjak, 2009, str. 15 v ZNDM)

Na območju mejnega prehoda se lahko gibljejo in zadržujejo le tiste osebe, ki nameravajo prestopiti državno mejo ali so jo že prestopile in se na mejnem prehodu zadržujejo zaradi mejne kontrole, ter osebe, ki imajo upravičen razlog. (Hrženjak, 2009, str. 15 v ZNDM)

Maloobmejni prehod je prehod za prebivalce, ki živijo tik ob meji, meddržavni mejni prehod pomeni, da je odprt samo za državljane Slovenije in Hrvaške. Te meje državljani tretjih držav ne smejo prestopiti, lahko pa jo prebivalci, ki živijo v EU. (Koražija, 2014)

Mejni prehod Bistrica ob Sotli je mednarodni, imeno je meddržavni, maloobmejna pa sta Sedlarjevo in Podčetrtek. Na teh mejnih prehodih je okoli 2 milijona potnikov prometa. Vse te prehode pokriva Celjska policijska uprava. (Koražija, 2014)

Policijska postaja mejne policije Rogatec ima *MEDNARODNI* mejni prehod (Dobovec), *MEDDRŽAVNI* mejni prehod (Rogatec) in *MALOOBMEJNI* mejni prehod (Rajnkovec). Na maloobmejnem prehodu imamo sedaj skupno mejo z Republiko Hrvaško. To se bo zgodilo tudi na mejnem prehodu Dobovec in Rogatec. (Koražija, 2014)

Policijska uprava Celje meji s Policijsko upravo Maribor in Policijsko upravo Novo mesto. (Koražija, 2014)

2.2 VRSTE MEJNIH PREHODOV

Po kategorizaciji mejne prehode delimo na mednarodne, meddržavne, mejne prehode za obmejni promet in prehodna mesta ter turistične cone. Na mednarodnih mejnih prehodih lahko mejo prestopajo tako državljani sosednjih držav kot tuji državljani tretjih držav, ob izpolnjevanju zahtevanih pogojev glede posameznih držav ter z ustreznimi dokumenti za prestop meje. Na meddržavnem mejnem prehodu lahko mejo prestopajo samo državljani sosednjih držav. Tako lahko na meddržavnem mejnem prehodu z Republiko Hrvaško mejo prestopajo le slovenski in hrvaški državljani. Na mejnih prehodih za obmejni promet lahko

mejo prestopajo obmejni prebivalci z maloobmejnimi prepustnicami. Mejo lahko prestopajo tudi drugi državljani sosednjih držav z dovolilnico za enkratni prehod meje, ki jo dobijo na samem prehodu. Mejni prehod za obmejni promet pa lahko prehajajo tudi državljani tretjih držav po predhodnem dogovoru sosednjih varnostnih organov. (Hrženjak, 2009, str. 16, v Novak, Grabrovec, 2004)

Mejne prehode lahko delimo na tudi na stalne in sezonske. Stalni mejni prehodi so odprti skozi vse leto, medtem ko sezonski obratujejo le določen čas v letu. (Hrženjak, 2009, str. 16, v Ivanda, 2003)

2.3 MEJNA KONTROLA

Mejna kontrola obsega kontrolo oseb, kontrolo potnih listin, kontrolo prevoznih sredstev in kontrolo živali ter rastlin. Mejna kontrola se opravlja praviloma na področju mejnega prehoda. (Hrženjak, 2009, str. 15, v Ivanda, 1997)

Oseba, ki namerava prestopiti ali je že prestopila mejno črto, mora izročiti veljavni dokument za prestop državne meje in se podrediti mejni kontroli ter ne sme zapustiti območja mejnega prehoda, dokler ni mejna kontrola opravljena, ali se kako drugače izmakniti mejni kontroli oziroma odstopiti od nameravanega prestopa državne meje. Državljan tretje države, ki namerava prestopiti ali je že prestopil mejno črto, mora policistu, ki opravlja mejno kontrolo, pojasniti vse okoliščine, pomembne za prehod državne meje. Oseba se mora ravnati po navodilih in odredbah policista, ki opravlja mejno kontrolo. (ZNDM, 2010)

2.4 DRŽAVNA MEJA

Na območju Policijske postaje Celje imamo 42 km državne meje z Republiko Hrvaško, katero pokrivamo z dvema postajama mejne policije. Zeleno mejo (ozemlje med mejnimi prehodi) tam, kjer ni mejnih prehodov, pokriva en del Policijska postaja Rogaška in Policijska postaja Šmarje pri Jelšah. Policijska postaja Celje ima tudi 113 km meje z Republiko Avstrijo. Na tem delu smo zunaj schengenske meje, torej zunanja meja EU. Sicer je tudi že Hrvaška v EU, vendar oni še niso prevzeli varovanja schengenske meje. (Koražija, 2014)

Policijska postaja Celje meji z Policijsko postajo Maribor in Policijsko postajo Novo mesto. Policijska postaja Rogaška in Policijska postaja Šmarje pri Jelšah sta bili obnovljeni iz evropskih sredstev. (Koražija, 2014)

2.5 ZAKONODAJA

2.5.1 SLOVENSKA ZAKONODAJA

Zakonodaja, po kateri se ravnaajo mejni policisti je Zakon o nadzoru državne meje (ZNDM), ki določa organizacijo in način opravljanja nadzora državne meje, izvajanja izravnalnih ukrepov in mednarodno policijsko sodelovanje.

Nadzor državne meje se opravlja z namenom (ZNDM, 2. člen), da se:

- zavarujeta življenje in zdravje ljudi;
- preprečujejo in odkrivajo kazniva dejanja in prekrški ter odkrivajo in zaprejo njihovi storilci;
- preprečujejo nedovoljene migracije;
- zagotavlja varnost ljudi, premoženja in okolja;
- preprečujejo in odkrivajo druge nevarnosti za javno varnost in red.

Mejni policisti se ravnaajo tudi po Zakonu o policiji (ZPol), ki je bil sprejet leta 1998. Drugi zakoni, ki se dotikajo področja državne meje, so:

- Zakon o tujcih,
- Zakon o kazenskem postopku,
- Kazenski zakonik,
- Zakon o azilu,
- Zakon o prekrških,
- Zakon o prijavi prebivališča,
- Zakon o zaposlovanju tujcev in
- Zakon o začasnem zatočišču. (Tratar, 2009, str. 31 v Slak, 2008)

2.5.2 EVROPSKA ZAKONODAJA

S spremembo dela Ustave Republike Slovenije oz. njenega 8. člena je uvedena možnost, da se ratificirano in objavljeno mednarodno pravo uporablja neposredno. Schengenski pravni red po veljavni Amsterdamski pogodbi spada v pravo Skupnosti in je del prava, ki ga je Republika Slovenija ob vstopu v Evropsko unijo sprejela v notranjo zakonodajo (Tratar, 2009, str. 21).

Evropska zakonodaja, ki se nanaša na področje državne meje, je:

- Sporazum o postopni ukinitvi kontrol na skupnih mejah,
- Sporazum za izvajanje Sporazuma iz Schengna iz leta 1985,
- Amsterdamska pogodba,
- Zakonik Skupnosti o pravilih, ki urejajo gibanje oseb prek meja – Zakonik o schengenskih mejah. (Tratar, 2009, str. 21, 23, 25)

2.6 TERENSKO DELO

Slika 1: Mejni prehod Rogatec (28. 2. 2014)

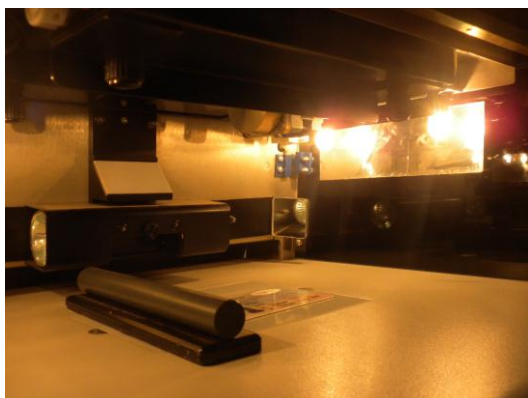
28. 2. 2014 sva z mentorjem obiskali in si pogloblje ogledali tri mejne prehode, ki jih pokriva Policijska uprava Celje, in to so mejni prehod Dobovec, Rogatec in Rajnkovec. Na mejnih prehodih poteka delo tako, da delo vodi vodja izmene, takrat je bil gospod Feldin in pa policisti, ki delajo večinoma na stezah, g. Feldin pa opravlja ta nadzorni del.

Slika 2: Pregled osebne izkaznice (28. 2. 2014)

Sama policijska postaja Rogatec ima enega komandirja, 2 pomočnika komandirja, to je torej vodstveni del. Na vsakem mejnem prehodu pa je potem vodja izmene, ki vodi dnevno delo in dnevno odpravo za delo.

Naloga na mejnem prehodu so, da se pregledajo dokumenti vsake osebe, ki pride na mejni prehod, dokumenti se položijo tudi na optični čitalec, kjer se le-ti preverijo.

Slika 3: Čitalec dokumentov (28. 2. 2014)

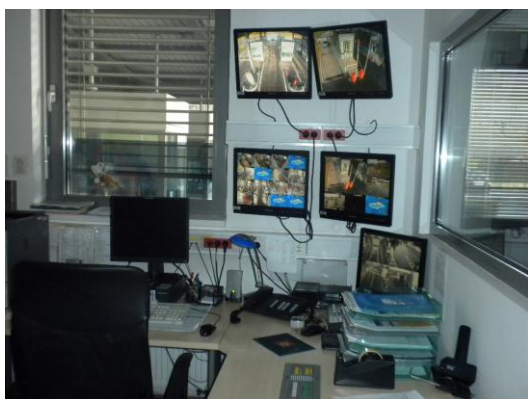
Če pride do česa sumljivega, se vozilo pregleda, odpre se tudi vrata avtomobila in pregleda prtljažnik, pod sedeži, predali v avtu – pregled vozila. V kolikor se najde kaj sumljivega in da še vedno sumimo, da je kaj sumljivega, lahko pregledamo tudi osebo, in vso prtljago, ki je v vozilu. Ukrepi se stopnjujejo glede na to, kakšne so ugotovitve, kakšni so indici, ali opazi policist, da je kaj narobe.

Pri tem delu mora biti človek zelo zbran, da iz vse množice "profilira" oz. najde en profil, ki ustreza tistemu profilu, ki nekako velja za tihotapca. Znati moramo opazovati človeka, da vidimo, ali je človek zelo prestrašen, to je že en indic, da je nekaj narobe, ali da je nervozen, ker nekaj skriva. Lahko se zgodi, da je človek samo nervozen, ker ga je strah policista, in zato mora policist znati izluščiti iz tega kratkega razgovora, mogoče pregleda vozila, ali je to samo začetni strah ali pa da je dejansko sumljiv.

Slika 4: Žigi in povečevalne naprave (28. 2. 2014)

Zato morajo znati presojati, saj če bi šli pregledovat vsako vozilo posebej, bi bili zastoji na mejnih prehodih preveliki. Zato skušamo s tem profiliranjem ugotoviti, kateri bi bili sumljivi in kateri ne. Če opazimo, da je oseba sumljiva, damo potni list oz. osebni dokument v optični čitalec in nam potem računalnik prikaže zgodovino, če je seveda vnesena. Vidi se vsa kazniva dejanja, prekrški ali če se ga iščejo v SIS bazi, to je baza EU, v katero so vneseni

Slika 5: Notranjost prostora na mejnem prehodu Dobovec (28. 2. 2014)

podatki oseb, katere iščejo. Če pride že tako daleč, da hočemo pregledati čisto vso vozilo, se vozilo odmakne s steze v poseben prostor, da ni vsem na vidiku. Tudi osebni pregled se izvaja v posebnem prostoru, da osebi zagotovimo intimnost. Pri pregledu telesnih odprtin, ki jih lahko izvajamo, moramo imeti že utemeljen sum, da sodišče da odredbo.

Največ tihotapci tihotapijo cigarete, steroide, tablete, ki vsebujejo drogo. Za takšna zdravila

Slika 6: Ogljed zunanosti mejnega prehoda Dobovec (28. 2. 2014)

mora imeti oseba zdravniško potrdilo. Glede orožja smo imeli samo primere, ko je kašen lovec pozabil naboje v puški, ki jih ne bi smel, kar dosti pa je tudi hladnega orožja (boksarji, teleskopske palice). Lani smo našli tudi pištolo na mejnem prehodu Bistrica ob Sotli. Najdemo pa tudi ogromno droge, ampak predvsem lahke droge. (Koražija, 2014)

3 EMPIRIČNI DEL

3.1 VZOREC

Vzorec za obdelavo podatkov je bilo 25 anketnih vprašalnikov, ki jih je izpolnilo 19 moških in 6 žensk, zaposlenih na mejnih prehodih, ki jih pokriva Policijska uprava Celje, in en intervju.

3.2 ČAS RAZISKAVE

Izpolnjevanje anketnega vprašalnika je potekalo od 28. 2. 2014 do 3. 3. 2014., intervju pa je bil izveden 28. 2. 2014.

3.3 OBDELAVA PODATKOV

Podatke sva predstavili v številkah in tudi v odstotkih ter jih prikazali v tabelah in grafih. Pri tem sva uporabili programa Microsoft Office Word in Microsoft Office Excel.

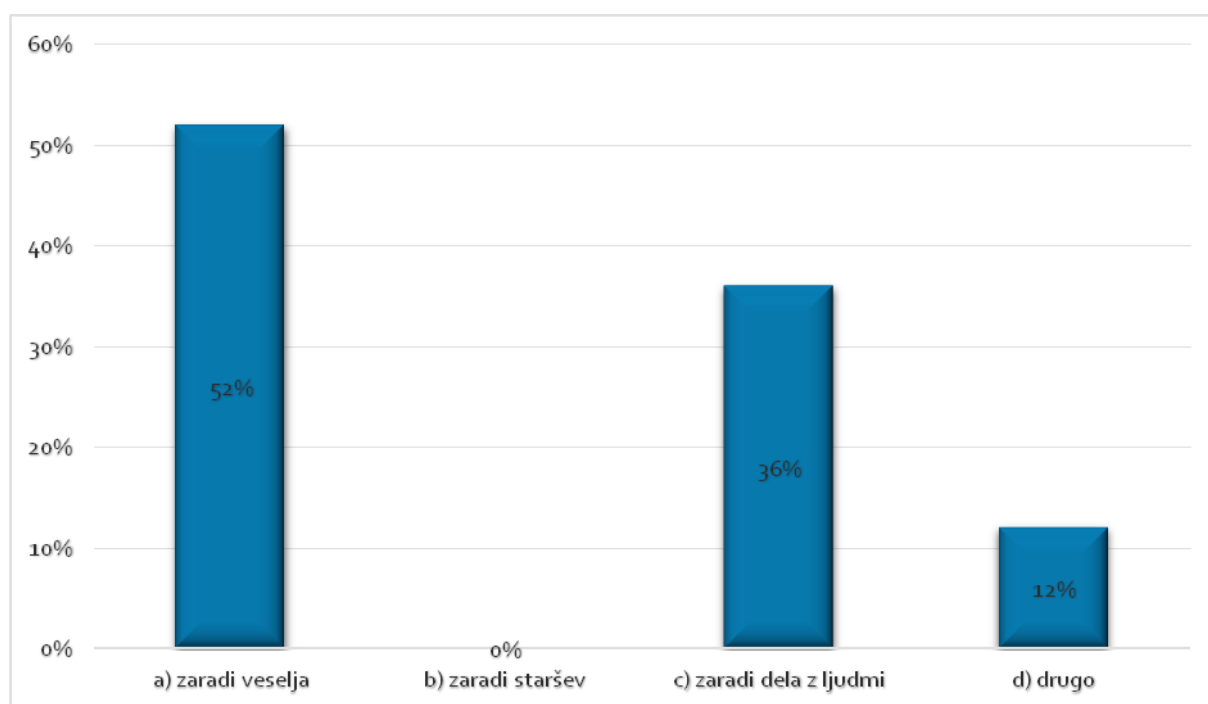
3.4 REZULTATI RAZISKAVE

Na naslednji straneh so predstavljeni podatki iz anketnega vprašalnika v tabelah in grafih za vsako vprašanje posebej. Za lažje razumevanje sva grafe tudi pokomentirali.

1. Zakaj ste se odločili za poklic policista/-ke?

Tabela 1: Zakaj ste se odločili za poklic policista/-ke?

Odgovori:	Število	Odstotek
a) zaradi veselja	13	52%
b) zaradi staršev	0	0%
c) zaradi dela z ljudmi	9	36%
d) drugo	3	12%

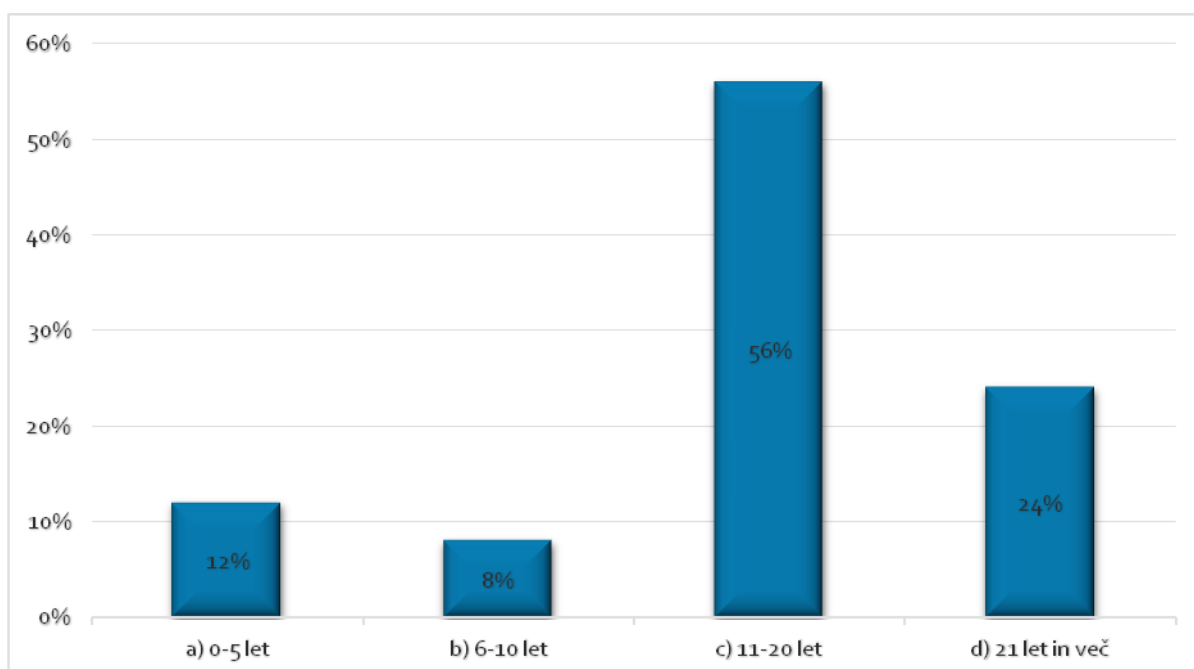
Graf 1: Zakaj ste se odločili za poklic policista/-ke?

Največ (52 %) anketiranih policistov se je za ta poklic odločilo zaradi veselja, nekaj manj (36%) pa zaradi dela z ljudmi. Pod drugo so napisali, da je bili razlog ekonomske narave, ker ne prenesem krivice in ker sem bil premlad.

2. Kako dolgo ste že zaposleni na mejni policiji?

Tabela 2: Kako dolgo ste že zaposleni na mejni policiji?

Odgovori:	Število	Odstotek
a) 0-5 let	3	12%
b) 6-10 let	2	8%
c) 11-20 let	14	56%
d) 21 in več let	6	24%

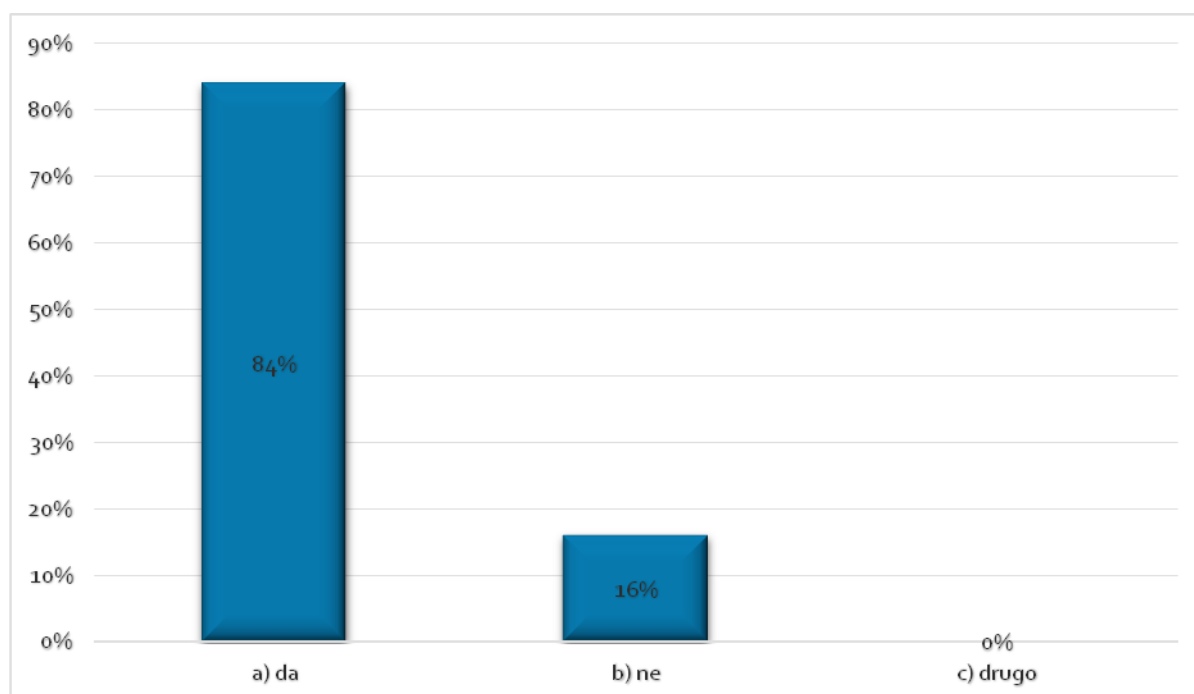
Graf 2: Kako dolgo ste že zaposleni na mejni policiji?

Največ anketiranih policistov je na državnih mejnih prehodih zaposlenih od 11 do 20 let (56%), zatem pa sledijo tisti, ki so zaposleni več kot 20 let.

3. Ste zadovoljni s svojim delom?

Tabela 3: Ste zadovoljni s svojim delom?

Odgovori:	Število	Odstotek
a) da	21	84%
b) ne	4	16%
c) drugo	0	0%

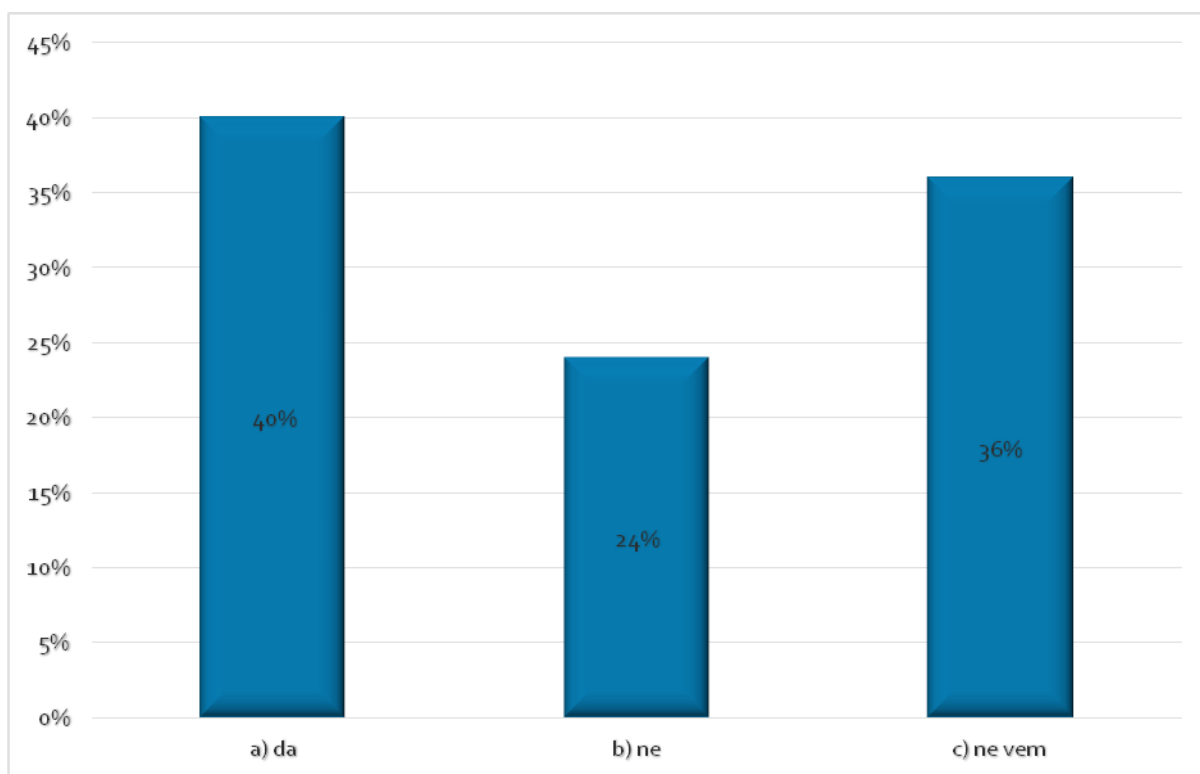
Graf 3: Ste zadovoljni s svojim delom?

Anketirani policisti, zaposleni na mejnih prehodih, so zadovoljni s svojim delom kar v 84%.

4. Bi zamenjali svojo službo?

Tabela 4: Bi zamenjali svojo službo?

Odgovori:	Število	Odstotek
a) da	10	40%
b) ne	6	24%
c) ne vem	9	36%

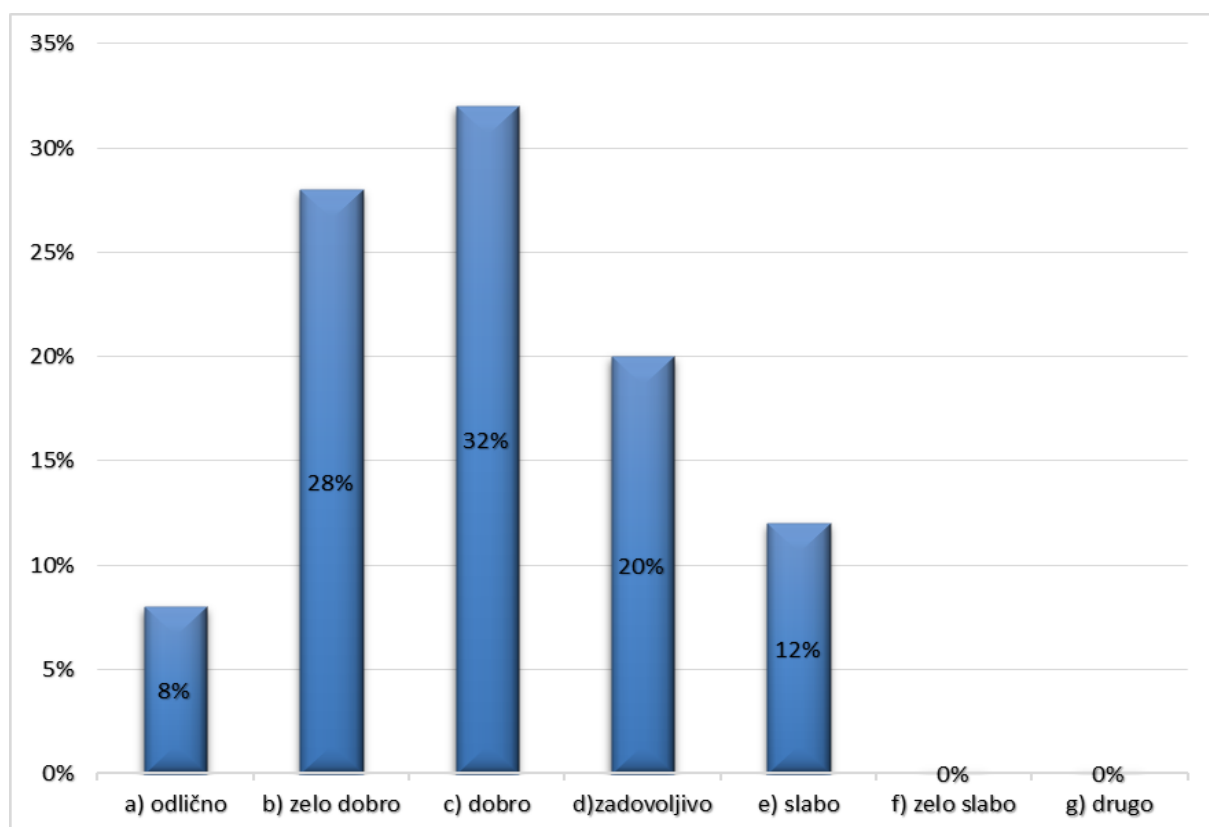
Graf 4: Bi zamenjali svojo službo?

40 % anketiranih policistov svoje službe ne bi zamenjalo, 36 % se pri tem vprašanju ni opredelilo, 24 % pa bi svojo službo rajši zamenjalo.

5. Kako ocenjujete klimo v kolektivu?

Tabela 5: Kako ocenjujete klimo v kolektivu?

Odgovori:	Število	Odstotek
a) odlično	2	8%
b) zelo dobro	7	28%
c) dobro	8	32%
d) zadovoljivo	5	20%
e) slabo	3	12%
f) zelo slabo	0	0%
g) drugo	0	0%

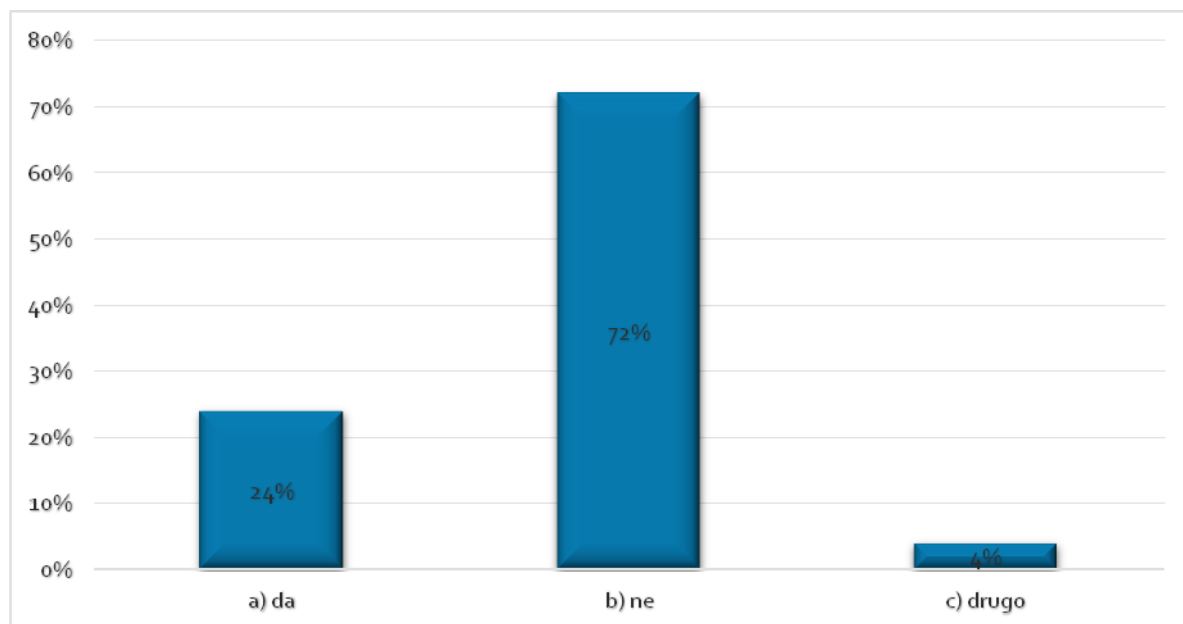
Graf 5: Kako ocenjujete klimo v kolektivu?

Anketirani policisti klimo v kolektivu ocenjujejo najpogosteje kot dobro (32%), v 28% pa kot zelo dobro, 12% anketirancev pa jo ocenjuje kot slabo.

6. Se vam zdi vaše delo na meji nevarno?

Tabela 6: Se vam zdi vaše delo na meji nevarno?

Odgovori:	Število	Odstotek
a) da	6	24%
b) ne	18	72%
c) drugo	1	4%

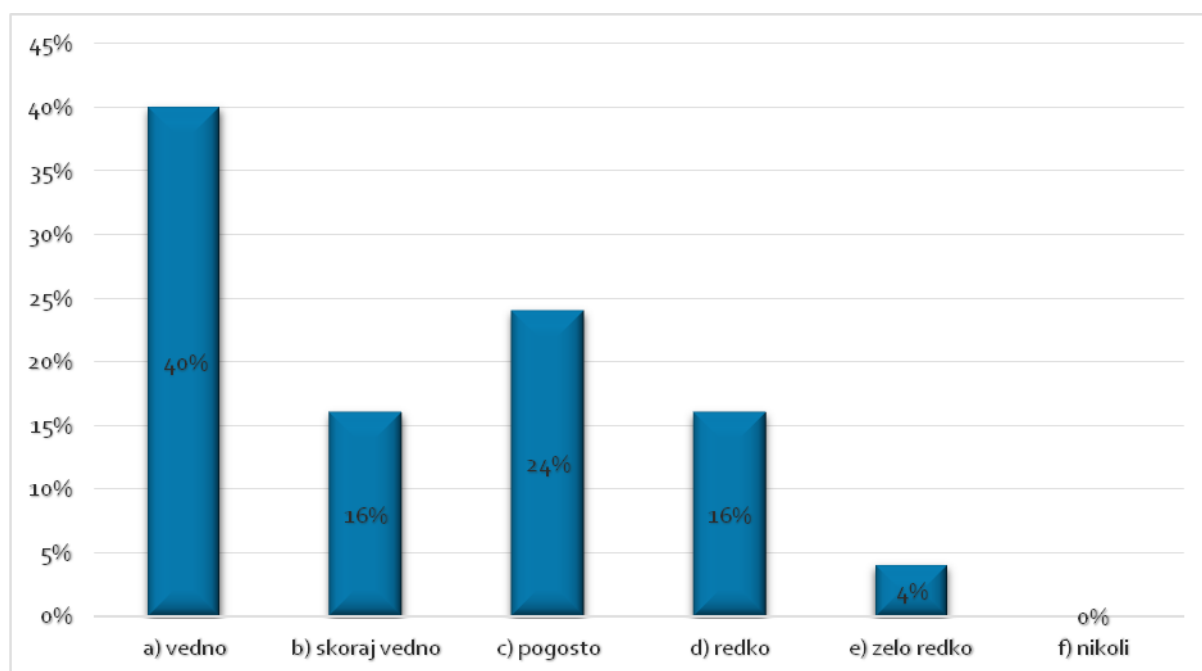
Graf 6: Se vam zdi vaše delo na meji nevarno?

Po mnenju anketiranih policistov se jim njihovo delo v 72% ne zdi nevarno. Pod drugo pa je en anketirani napisal, da se mu delo na meji občasno zdi nevarno.

7. Kako pogosto čutite, da v službi opravljate koristno delo?

Tabela 7: Kako pogosto čutite, da v službi opravljate koristno delo?

Odgovori:	Število	Odstotek
a) vedno	10	40%
b) skoraj vedno	4	16%
c) pogosto	6	24%
d) redko	4	16%
e) zelo redko	1	4%
f) nikoli	0	0%

Graf 7: Kako pogosto čutite, da v službi opravljate koristno delo?

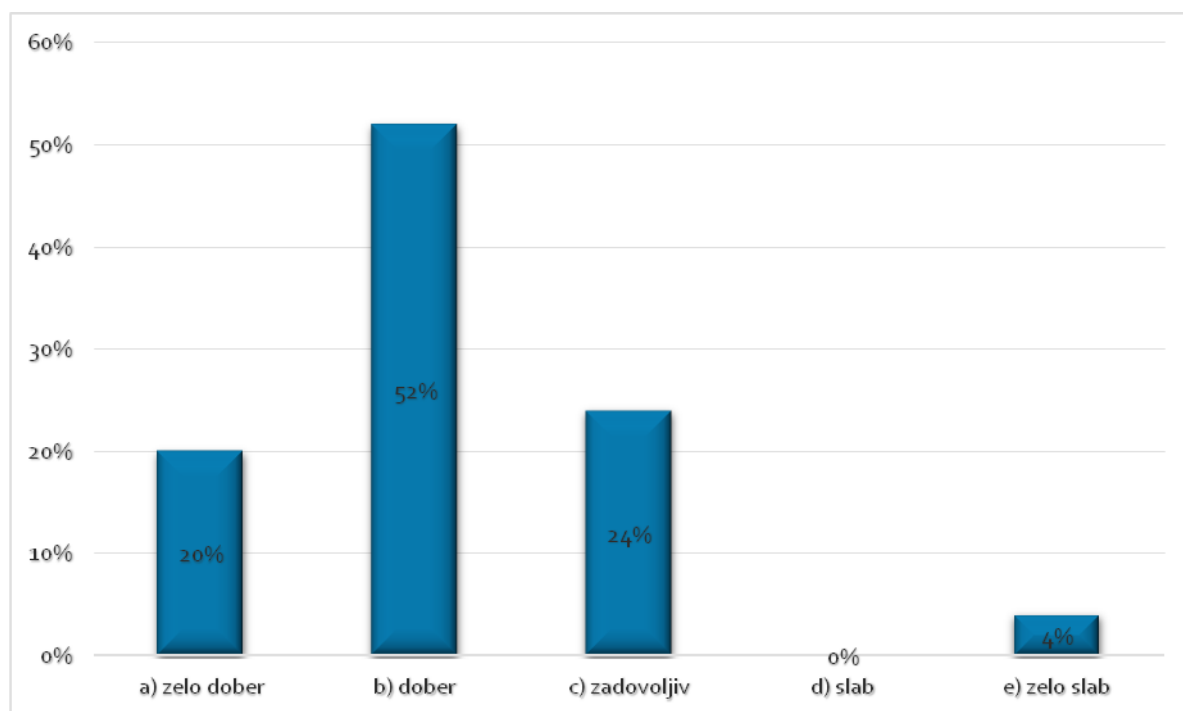
Najpogosteje (40%) anketirani policisti vedno čutijo, da v službi opravljajo koristno delo, zatem pa sledijo tisti, ki so odgovorili v 24%, da pogosto čutijo, da opravljajo koristno delo.

8. Kako ocenjujete odnos med ljudmi, ki prečkajo mejo, in vami?

Tabela 8: Kako ocenjujete odnos med ljudmi, ki prečkajo mejo, in vami?

Odgovori:	Število	Odstotek
a) zelo dober	5	20%
b) dober	13	52%
c) zadovoljiv	6	24%
d) slab	0	0%
e) zelo slab	1	4%

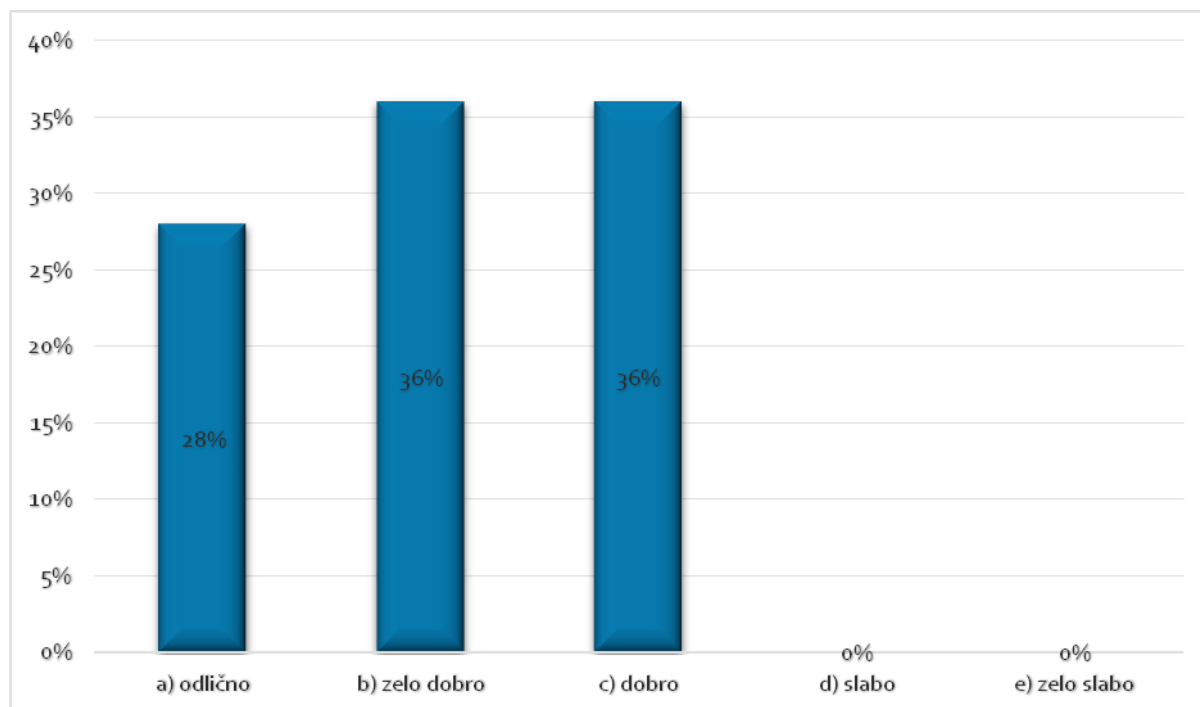
Graf 8: Kako ocenjujete odnos med ljudmi, ki prečkajo mejo, in vami?

Dobra polovica (52%) anketiranih policistov ocenjuje odnos med ljudmi, ki prečkajo mejo, in njimi kot dober, kot zadovoljiv v 24%, kot zelo dober pa v 20%.

9. Kako sodelujete s hrvaškimi policisti na državni meji?

Tabela 9: Kako sodelujete s hrvaškimi policisti na državni meji?

Odgovori:	Število	Odstotek
a) zelo dober	7	28%
b) dober	9	36%
c) zadovoljiv	9	36%
d) slab	0	0%
e) zelo slab	0	0%

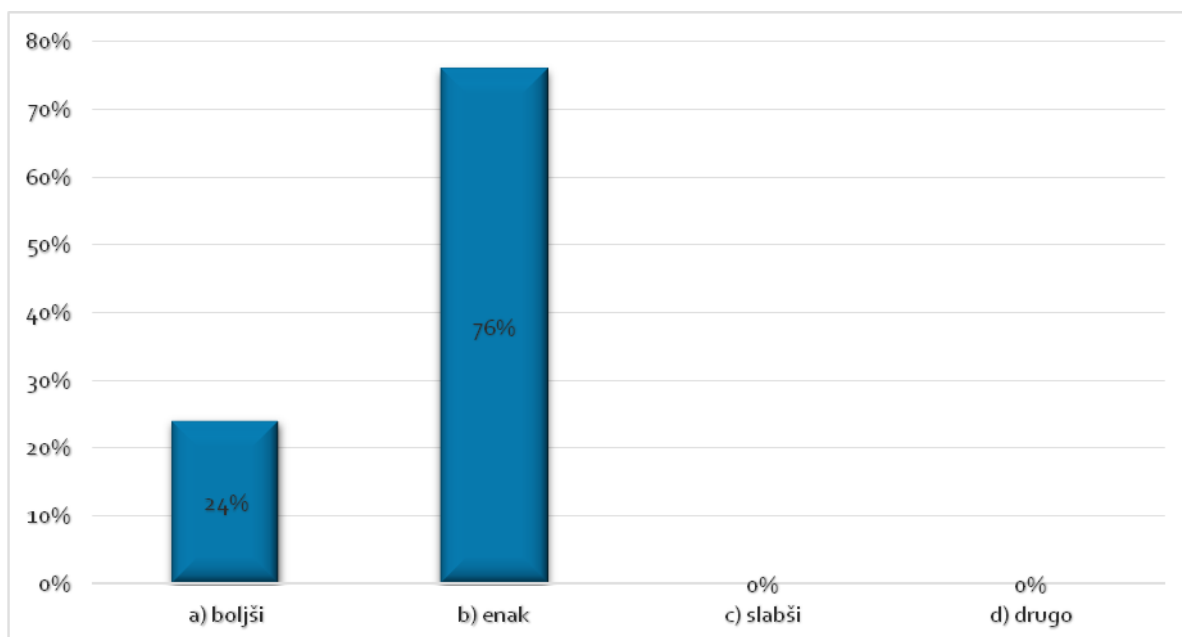
Graf 9: Kako sodelujete s hrvaškimi policisti na državni meji?

Anketirani policisti v 36% menijo, da s hrvaškimi policisti zelo dobro oz. dobro sodelujejo.

10. Kakšen je po vašem mnenju skupni nadzor pri zagotavljanju varnosti v cestnem prometu pri prehodu državne meje po vstopu Hrvaške v Evropsko unijo?

Tabela 10: Kakšen je po vašem mnenju skupni nadzor pri zagotavljanju varnosti v cestnem prometu pri prehodu državne meje po vstopu Hrvaške v Evropsko unijo?

Odgovori:	Število	Odstotek
a) boljši	6	24%
b) enak	19	76%
c) slabši	0	0%
d) drugo	0	0%

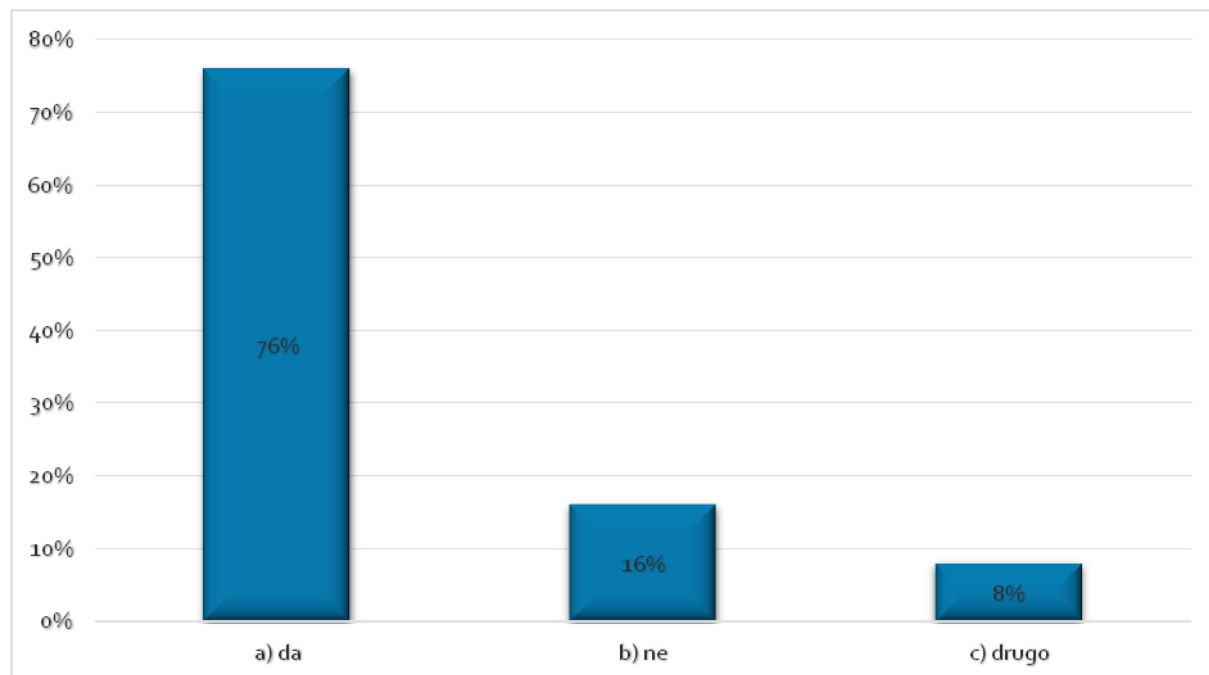
Graf 10: Kakšen je po vašem mnenju skupni nadzor pri zagotavljanju varnosti v cestnem prometu pri prehodu državne meje po vstopu Hrvaške v Evropsko unijo?

Po mnenju 76% anketiranih policistov je skupni nadzor državne meje pri zagotavljanju varnosti v cestnem prometu pri prehodu državne meje po vstopu Hrvaške enak, 24% pa jih meni, da je boljši.

11. Ali ste po vašem mnenju dovolj dobro opremljeni za učinkovit nadzor cestnega prometa na državni meji?

Tabela 11: Ali ste po vašem mnenju dovolj dobro opremljeni za učinkovit nadzor cestnega prometa na državni meji?

Odgovori:	Število	Odstotek
a) da	19	76%
b) ne	4	16%
c) drugo	2	8%

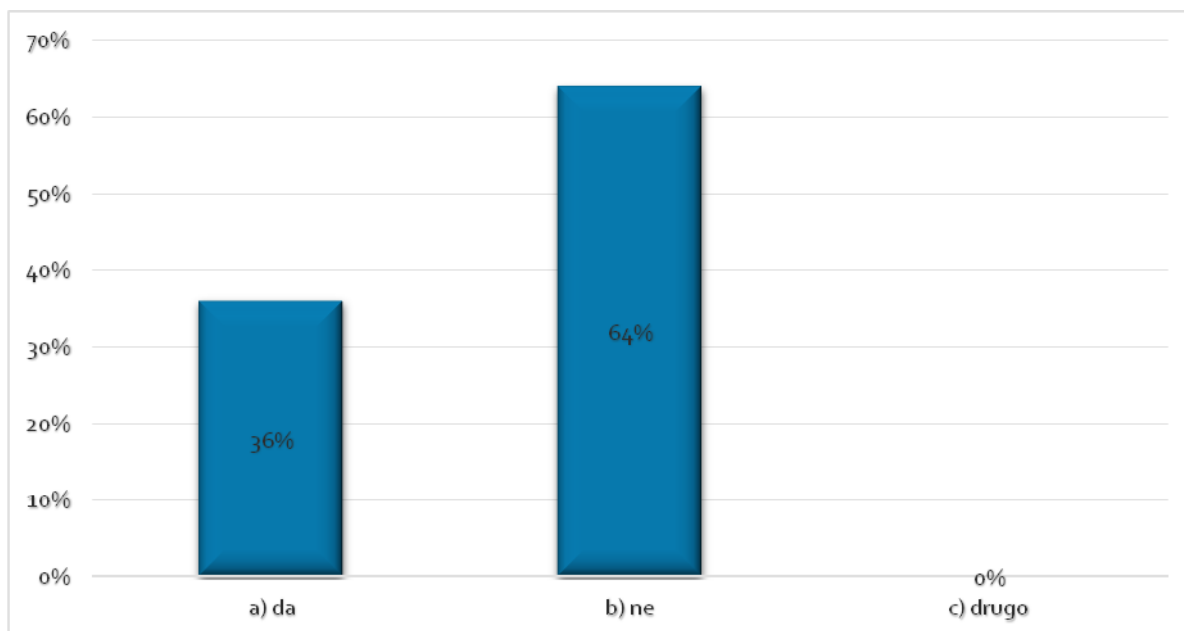
Graf 11: Ali ste po vašem mnenju dovolj dobro opremljeni za učinkovit nadzor cestnega prometa na državni meji?

Anketirani policisti so v 76% mnenja, da imajo dovolj dobro opremo za učinkovit nadzor cestnega prometa na državni meji. Pod drugo je bilo napisano, da se vse več dela po prometu in ne po meji ter da nadzor prometa na meji ni prioriteta.

12. Menite, da bi bilo potrebno na mejnih prehodih pri nadzoru cestnega prometa zaposliti večje število policistov?

Tabela 12: Menite, da bi bilo potrebno na mejnih prehodih pri nadzoru cestnega prometa zaposliti večje število policistov?

Odgovori:	Število	Odstotek
a) da	9	36%
b) ne	16	64%
c) drugo	0	0%

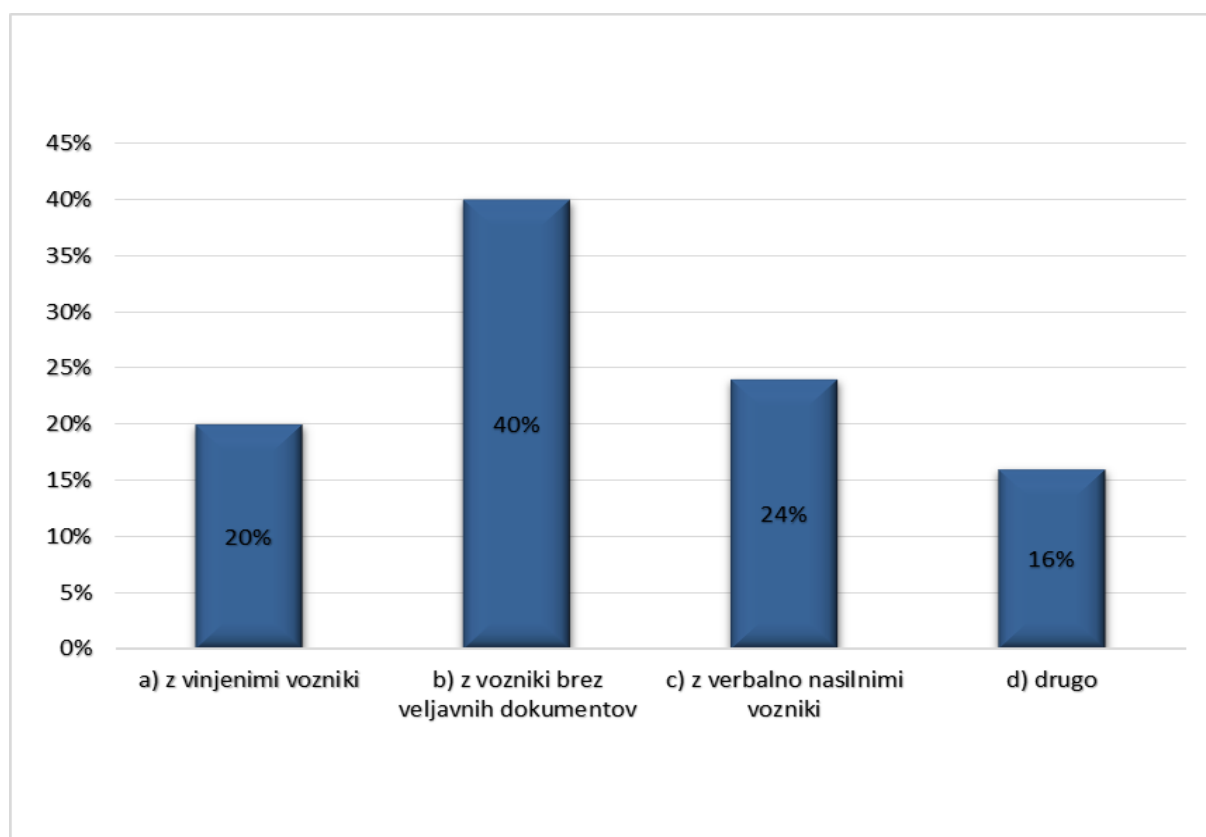
Graf 12: Menite, da bi bilo potrebno na mejnih prehodih pri nadzoru cestnega prometa zaposliti večje število policistov?

Samo 36% anketiranih policistov je mnenja, da bi bilo potrebno na mejnih prehodih na področju Policijske uprave Celje zaposliti večje število ljudi.

13. S katerimi ljudmi v cestnem prometu pri prehodu državne meje imate največ težav?

Tabela 13: S katerimi ljudmi v cestnem prometu pri prehodu državne meje imate največ težav?

Odgovori:	Število	Odstotek
a) z vinjenimi vozniki	5	20%
b) z vozniki brez veljavnih dokumentov	10	40%
c) z verbalno nasilnimi vozniki	6	24%
d) drugo	4	16%

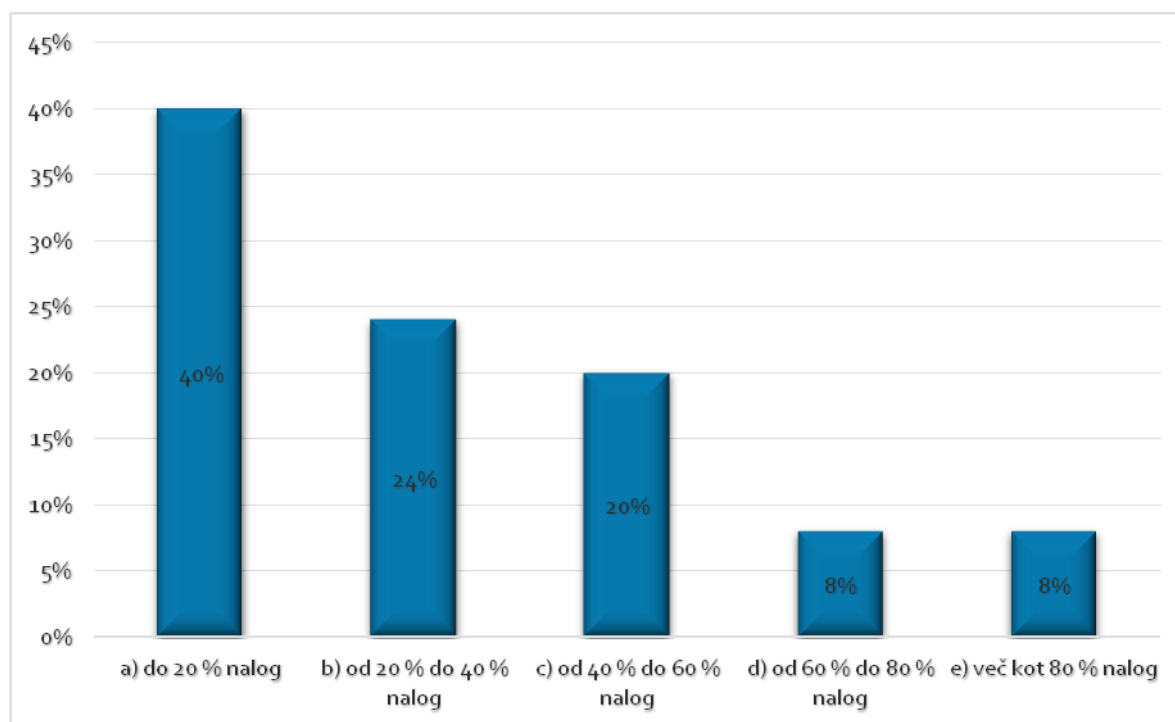
Graf 13: S katerimi ljudmi v cestnem prometu pri prehodu državne meje imate največ težav?

Anketirani policisti so odgovorili, da imajo na mejnih prehodih največ težav z vozniki brez veljavnih dokumentov (40%), na drugem mestu pa so verbalno nasilni vozniki (24 %). Pod drugo so napisali, da nimajo težav ter da imajo težave s »kravatarji«, ker se jim podreditev mejni kontroli zdi neke vrste ponižanje.

14. Kolikšen delež nalog opravite na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa pri prehodu državne meje?

Tabela 14 : Kolikšen delež nalog opravite na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa pri prehodu državne meje?

Odgovori:	Število	Odstotek
a) do 20 % nalog	10	40%
b) od 20 % do 40 % nalog	6	24%
c) od 40 % do 60 % nalog	5	20%
d) od 60 % do 80 % nalog	2	8%
e) več kot 80 % nalog	2	8%

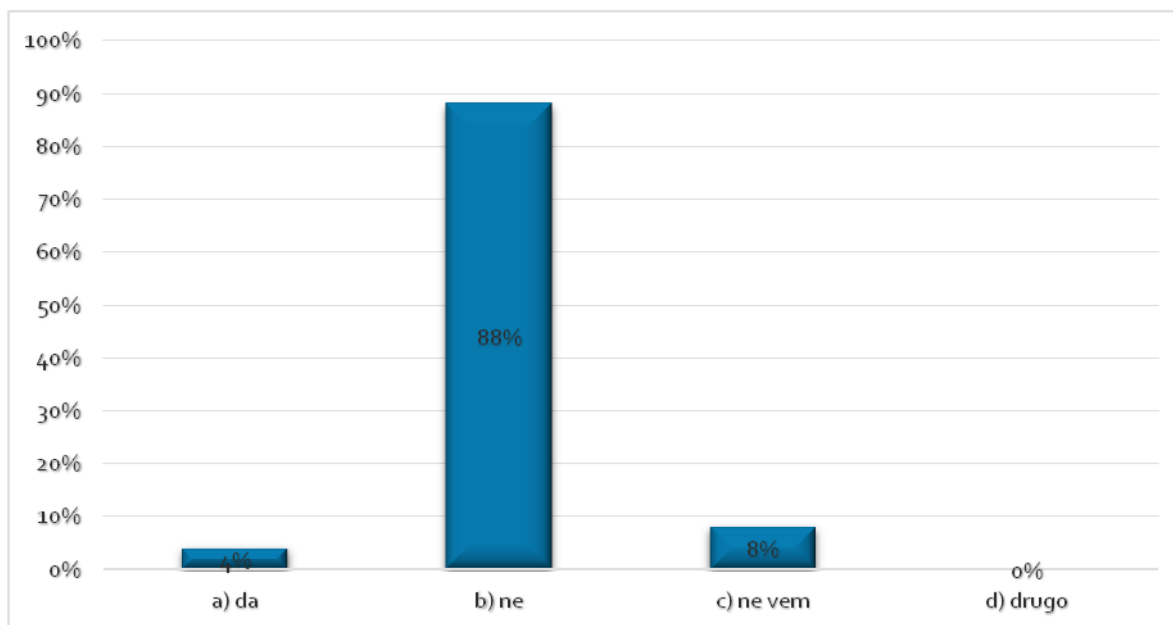
Graf 14: Kolikšen delež nalog opravite na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa pri prehodu državne meje?

Največje število (40%) anketiranih policistov meni, da je njihov delež opravljenih nalog na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa pri prehodu državne meje do 20 % nalog.

15. Menite, da bi lahko opravljali še več nalog na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa pri prehodu državne meje kot do sedaj?

Tabela 15: Menite, da bi lahko opravljali še več nalog na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa pri prehodu državne meje kot do sedaj?

Odgovori:	Število	Odstotek
a) da	1	4%
b) ne	22	88%
c) ne vem	2	8%
d) drugo	0	0%

Graf 15: Menite, da bi lahko opravljali še več nalog na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa pri prehodu državne meje kot do sedaj?

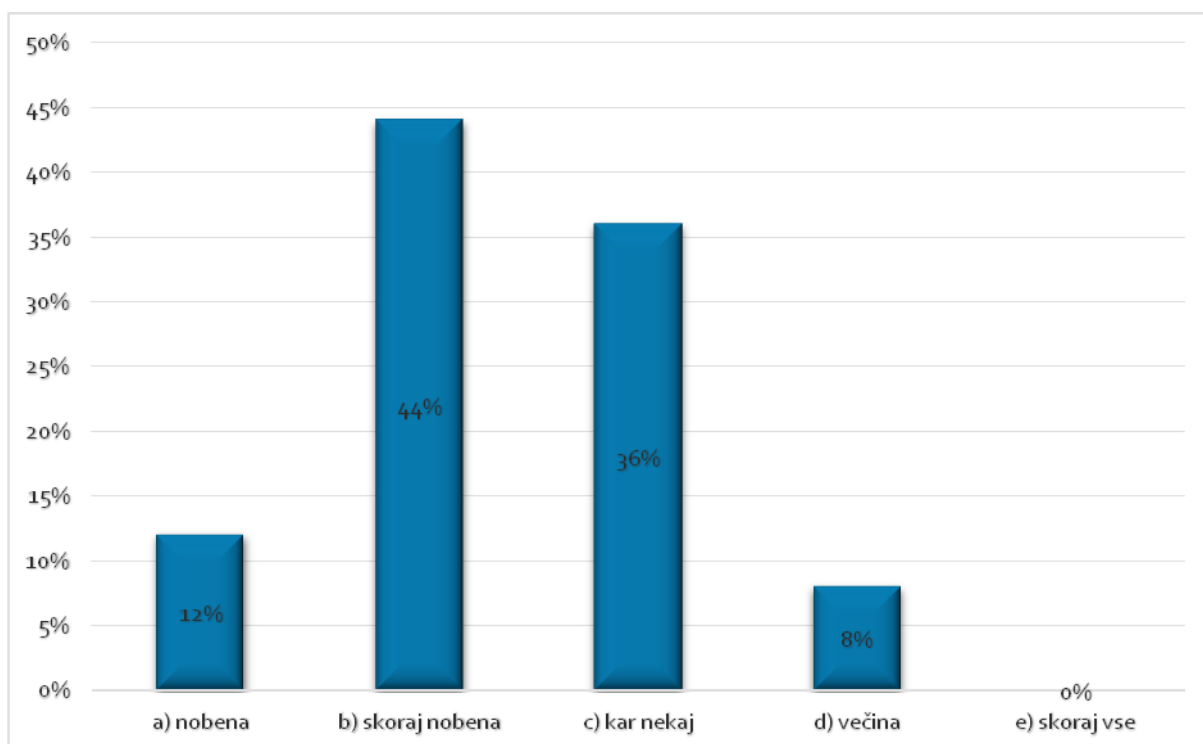
Velika večina (88 %) anketiranih policistov meni, da ne morejo opravljati več nalog na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa pri prehodu državne meje.

16. Koliko je po vašem mnenju nalog na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa pri prehodu državne meje, ki so nepotrebne oz. nepomembne?

Tabela 16 : Koliko je po vašem mnenju nalog na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa pri prehodu državne meje, ki so nepotrebne oz. nepomembne?

Odgovori:	Število	Odstotek
a) nobena	3	12%
b) skoraj nobena	11	44%
c) kar nekaj	9	36%
d) večina	2	8%
e) skoraj vse	0	0%

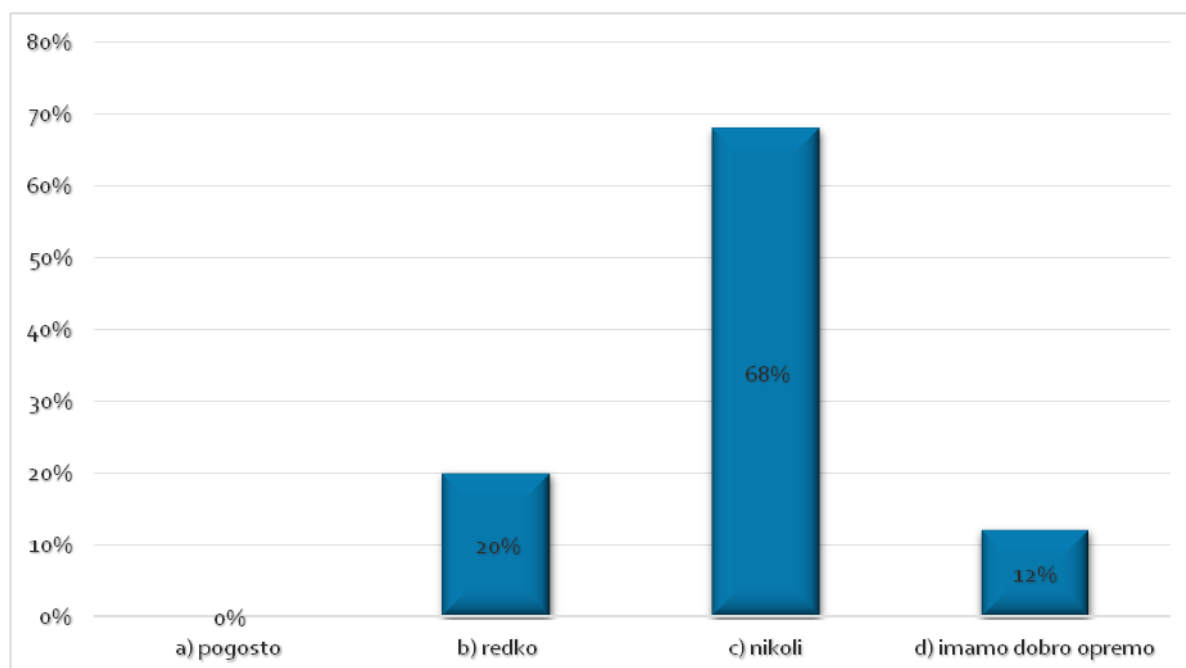
Graf 16: Koliko je po vašem mnenju nalog na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa pri prehodu državne meje, ki so nepotrebne oz. nepomembne?

44% anketiranih policistov meni, da skoraj nobena naloga pri zagotavljanju varnosti cestnega prometa pri prehodu državne meje ni nepotrebna oz. nepomembna, 36%, da jih je kar nekaj, celo 8% jih meni, da je nepotrebni oz. nepomembni nalog večina.

17. Ali ste zaradi slabe oz. zastarele opreme (če le-ta obstaja) pri zagotavljanju varnosti cestnega prometa pri prehodu državne meje že bili ogroženi?

Tabela 17: Ali ste zaradi slabe oz. zastarele opreme (če le-ta obstaja) pri zagotavljanju varnosti cestnega prometa pri prehodu državne meje že bili ogroženi?

Odgovori:	Število	Odstotek
a) pogosto	0	0%
b) redko	5	20%
c) nikoli	17	68%
d) imamo dobro opremo	3	12%

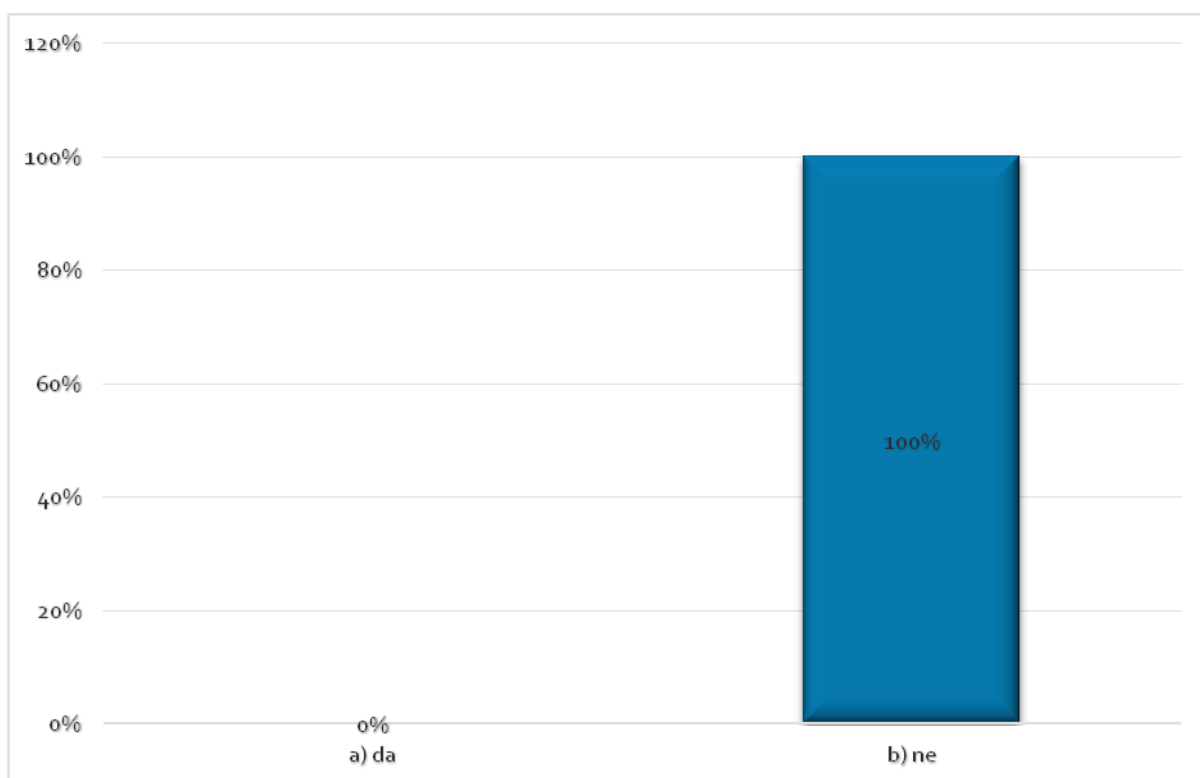
Graf 17: Ali ste zaradi slabe oz. zastarele opreme (če le-ta obstaja) pri zagotavljanju varnosti cestnega prometa pri prehodu državne meje že bili ogroženi?

68% anketiranih policistov meni, da zaradi zastarele opreme niso bili nikoli ogroženi, redko pa jih meni 20%.

18. Ste že imeli negativne izkušnje s sorodniki, znanci, prijatelji pri zagotavljanju varnosti cestnega prometa pri prehodu državne meje in kako ste odreagirali?

Tabela 18: Ste že imeli negativne izkušnje s sorodniki, znanci, prijatelji pri zagotavljanju varnosti cestnega prometa pri prehodu državne meje in kako ste odreagirali?

Odgovori:	Število	Odstotek
a) da	0	0%
b) ne	25	100%

Graf 18: Ste že imeli negativne izkušnje s sorodniki, znanci, prijatelji pri zagotavljanju varnosti cestnega prometa pri prehodu državne meje in kako ste odreagirali?

Nihče od anketiranih policistov ni imel negativnih izkušenj z znanci, sorodniki, prijatelji pri zagotavljanju varnosti cestnega prometa pri prehodu državne meje.

3.5 INTERVJU

Da sva si vse lahko lažje predstavljali, sva odšli tudi na teren, kjer sva si ogledali mednarodni mejni prehod Dobovec, meddržavni mejni prehod Rogatec in maloobmejni mejni prehod Rajnkovec. Na terenu pa sva napravili tudi intervju z gospodom Vladom Koražijo.

3.5.1 INTERVJU Z GOSPODOM VLADOM KORAŽIJO

1) *Bi se nam lahko na kratko predstavili?*

Sem Vlado Koražija, policijski inšpektor na Policijski upravi Celje. Trenutno delujem na oddelku za državno mejo in tujce. Moja specialnost so sicer tujci v notranjosti države, ampak skupaj s policijskim kolegom nadzirava delovanje samih mejnih postaj, varnost meje, usmerjanje policijskih postaj, dajanje navodil policijskim postajam in tudi sam nadzor nad njimi. Izdelujeva prognoze, analize tveganja in skrbiva za varnost na državni meji. Na policiji

Slika 7: Pogovor z g. Koražijo in g. Feldinom na mejnem prehodu Dobovec (28. 2. 2014)

sem zaposlen že 20 let. 9 let sem bil navaden policist, od začetnika do vodje patrulje, potem sem se izobrazil za pomočnika komandirja in po devetih letih to tudi postal na Policijski postaji Šentjur pri Celju. Tam sem služboval 7 let, zadolžen za področje prometa in tujcev. Zdaj pa sem že 5 let na Policijski upravi Celje zaposlen kot inšpektor na tem oddelku.

2) *Kakšna je komunikacija z mejnimi organi (v smislu sodelovanja)?*

Moram reči, da Policijska uprava Celje in postaja mejne policije Rogatec imamo zelo dobro sodelujeta, zaposleni se redno srečujejo, ogromno se slišimo tudi po telefonu in kakšno

Slika 8: Na mejnem prehodu Rajnkovec (28. 2. 2014)

zadevo predebatiramo. Seveda pa veliko na mejah sodelujemo s hrvaškimi policisti in varnostnimi organi in sodelovanje je zelo dobro. Policijske postaje se redno mesečno srečujejo. Kot sem že prej omenil, imamo tudi skupne mejne kontrole v Rajnkovcu na območju mejne Policijske postaje Rogatec, ter na območju mejne Policijske postaje Bistrica ob Sotli, kjer je skupna mejna kontrola v Imenem, Sedlarjevem in v Podčetrtku.

Predvidevamo tudi skupno mejno kontrolo v Dobovcu in Rogatcu ter tudi na mejnem prehodu Bistrica ob Sotli, kar bo storjeno v letošnjem letu. Tako da slovenski in hrvaški

policisti dejansko sodelujejo, so na isti točki, na istem mejnem prehodu in tako lahko še veliko tesneje sodelujejo, pomagajo drug drugemu, informacije tudi veliko prej zaokrožijo in si s tem veliko prej izmenjajo operativne informacije, pomembne predvsem za naše delo. Tudi zeleno mejo že zdaj nadzirata en slovenski in en hrvaški policist.

Slika 9: Napis za skupno mejno kontrolo na mejnem prehodu Rajnkovec (28. 2. 2014)

3) Katere naloge opravlja mejni policist?

Mejni policist opravlja naloge mejne kontrole, zraven pa opravlja vse druge kontrole in naloge policista. Torej ima vsa pooblastila, ki jih imajo ostali policisti. Je pa njegovo delo specifično prav zaradi opravljanja nalog mejne kontrole. Pod to mejno kontrolo spada pregled potnikov, prtljage, prevoznega sredstva, išče skrite predmete v vozilu, skrite prostore v vozilu. Dejansko lahko pregleda tudi vso prtljago, veliko več ima dela s samimi listinami tujih držav, tako da mora poznati tudi specifiko, poznati mora tudi sisteme ponarejanja listin, načine ponarejanja in ponaredke. Mora poznati tudi ogromno evropske

zakonodaje, s katero pa se policisti v notranjosti ne srečujejo toliko.

Za vsakega državljana mora vedeti, ali ga lahko spusti v državo, pod kakšnimi pogoji ga lahko spusti in pod kakšnimi pogoji ga lahko zavrne. Izvaja tudi Zakon o pravilih v cestnem prometu.

Slika 10: Oprema policista (28. 2. 2014)

3.6 PRIMERJAVA REZULTATOV IN RAZPRAVA

Marsikdo v Sloveniji in tudi v sosednjih državah se je spraševal, ali se bo po odpravi mej zmanjšala varnost in s tem povečalo število kriminalnih dejanj. Ko je Slovenija odpravila tradicionalne meje, smo lahko zasledili, da se je spremenil tranzit potnikov čez naše ozemlje.

Rezultati, ki so bili opravljeni med policisti, zaposlenimi na mejnih prehodih z Republiko Hrvaško, so pokazali, da so s svojim delom zadovoljni v 84% ter da največ (56%) zaposlenih na mejnih prehodih to delo opravlja od 11 do 20 let, 24% pa to delo opravlja že več kot 21 let. Za poklic policista so se v 52% odločili zaradi veselja, v 36% pa zaradi dela z ljudmi. Kljub temu da jih je 84% odgovorilo, da so zadovoljni s svojim delom, bi jih kar 40% zamenjalo službo. Počutje med sodelavci anketiranimi policisti najpogosteje ocenjujejo kot dobro (32%), kot zelo dobro pa v 28%. 12% pa jih meni, da je klima, kjer so zaposleni, slaba. Večini (24%) anketiranim policistom se delo na meji ne zdi nevarno. To je verjetno tudi posledica tega, da so po njihovem mnenju dovolj dobro opremljeni za učinkovit nadzor cestnega prometa na državni meji. V 40% so policisti vedno čutili, da pri svojem poklicu opravljajo koristno delo, redko pa jih meni 16%. Za dobre odnose v kolektivu so pomembni tudi dobri odnosi med policisti in ljudmi, ki prečkajo državno mejo. Kot dober odnos z njimi jih ocenjuje 52% anketiranih. Naši policisti skupno sodelovanje na meji s hrvaškimi kolegi ocenjujejo v 36% kot dobro oz. zadovoljivo. Takšnega mnenja je tudi g. Koražija, ki je sodelovanje s hrvaškimi policisti ocenil kot zelo dobro. Po mnenju anketiranih je skupni nadzor pri zagotavljanju varnosti v cestnem prometu pri prehodu državne meje po vstopu Hrvaške v EU ostal enak, saj jih je kar 76% tako odgovorilo. Oprema ima pomembno vlogo pri zagotavljanju varnosti, ki jo opravljajo policisti. Po njihovem mnenju so dovolj dobro opremljeni za učinkovit nadzor cestnega prometa na državni meji, tako jih je odgovorilo kar 76%. Za učinkovit nadzor je pomembno tudi število zaposlenih policistov. Po mnenju anketiranih policistov ni potrebno zaposliti večjega števila ljudi. Takšnega mnenja je bilo 64% anketiranih policistov. Ljudje se različno odzivajo na kontrole, še posebej, če nimajo urejenih dokumentov ali so vinjeni in drugo. Anketirani mejni policisti so imeli največ (40%) težav z vozniki brez veljavnih dokumentov. Mejni policisti opravljajo različne naloge in 40% je takšnih, ki menijo, da na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa pri prehodu državne meje opravijo do 20% le-teh nalog in da še več dodatnega dela s tega področja ne bi mogli več opravljati, takšnega mnenja je bilo kar 88% anketiranih. V današnjem času vse več ljudi ocenjuje, da so določene naloge, ki jih opravljamo nepotrebne ali nepomembne. Takšnega mnenja je bilo 36% anketiranih, da je večina takšnih pa 8%. Pri zagotavljanju varnosti cestnega prometa je pomembna tudi dobra oprema. 68% anketiranih policistov je mnenja, da zaradi njihove opreme niso bili nikoli ogroženi v smislu varnosti. Nihče pa ni imel slabih izkušenj s sorodniki, če so prečkali mejo.

4 ZAKLJUČNI DEL

4.1 UGOTOVITVE

V nadaljevanju sledi analiza hipotez, katere sva si zastavili na podlagi anketnega vprašalnika.

HIPOTEZA 1: Največ anketiranih policistov je zaposlenih na mejni policiji na Policijski upravi Celje od 6 do 10 let.

Največ anketiranih policistov je zaposlenih na mejni policiji od 11-20 let (56 %), od 6-10 let pa samo 8 %, zato **hipoteza ni potrjena**.

HIPOTEZA 2: Več kot polovici anketiranih policistov se zdi njihovo delo na meji varno.

72 % anketiranih policistov je mnenja, da njihovo delo na meji ni nevarno, nasprotnega mnenja pa je le 24 % anketiranih policistov. Ker je več kot polovica policistov svoje delo na meji ocenila kot varno, je **hipoteza potrjena**.

HIPOTEZA 3: Najpogosteje bodo policisti ocenili odnos med ljudmi, ki prečkajo mejo, in njimi kot dober.

Policisti so odnose med ljudmi, ki prečkajo mejo, in med njimi v 20 % ocenili za zelo dobre, v 52 % za dobre, ter v 24 % za zadovoljive, zato je **hipoteza potrjena**.

HIPOTEZA 4: Anketirani policisti bodo sodelovanje s hrvaškimi policisti na državni meji najpogosteje ocenili kot dobro.

Policisti so mnenja, da je njihovo sodelovanje s hrvaškimi policisti zelo dobro, saj jih je 28 % podalo takšno mnenje, 36 % pa, da je sodelovanje zelo dobro oz. dobro, zato je **hipoteza potrjena**.

HIPOTEZA 5: Več kot polovica anketiranih policistov meni, da so dovolj dobro opremljeni za učinkovit nadzor cestnega prometa na državni meji.

Na vprašanje ali so mnenja, da so dovolj dobro opremljeni za učinkovit nadzor cestnega prometa na državni meji, jih je 76 % odgovorilo pritrdilno, zato je **hipoteza potrjena**.

HIPOTEZA 6: Več kot polovica anketiranih policistov meni, da ne bi bilo potrebno zaposliti večjega števila policistov na mejnih prehodih pri nadzoru cestnega prometa.

36 % anketiranih policistov meni, da bi bilo potrebno zaposliti večje število policistov na mejnih prehodih, ostalih 64 % policistov pa je nasprotnega mnenja, za je **hipoteza potrjena**.

HIPOTEZA 7: Anketirani policisti imajo največ težav v cestnem prometu pri prehodu državne meje z vozniki brez veljavnih dokumentov.

Ta hipoteza je potrjena, saj je kar 40 % policistov takšnega mnenja, na drugem mestu so označili verbalno nasilne voznike (24 %), na tretjem mestu pa so vinjeni vozniki (20 %).

HIPOTEZA 8: Anketirani policisti najpogosteje ocenjujejo, da je kar nekaj nalog na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa pri prehodu državne meje, ki so nepotrebne oz. nepomembne.

Anketirani policisti v 36 % ocenjujejo, da je kar nekaj nalog, ki so nepomembne, 44 % policistov pa ocenjuje, da takšnih nalog skoraj ni oz. jih ni (12 %), zato **hipoteza ni potrjena**.

4.2 ZAKLJUČEK

Ob rojstvu nam je dano mnogo pravic. Nekatere so neodtujljive, druge se lahko v določenih primerih odtuji, tretje si moramo včasih izboriti sami. V državah »vladavine prava« slednje določa, v katerih primerih, v kakšnem obsegu in za koliko časa se lahko nekatere pravice omejijo. S tem je postavljena meja, kjer lahko država z namenom zaščite javnega interesa poseže v človekove pravice. Način razlage in varnostni dejavnik pa sta tista elementa, ki omogočata, da posamezna pooblastila na prvi pogled delujejo nujno potrebna kljub temu, da sta v marsikaterem pogledu nesorazmerna v posegih v posameznikove pravice. (Novak, Zdolšek, 2013, str. 35)

Prometna varnost je zelo pomemben segment našega življenja. Ravno zato sta nadzor in urejanje prometa, s tem pa tudi njegova varnost, ena od pomembnih nalog policije.

Mejni policisti so osebe, ki se izpostavljajo vsakodnevni nevarnosti. Biti policist, je lahko v današnjih časih zelo nevhvaležen poklic. A veselje in želja lahko iz negativne strani poklica le-tega obrneta na pozitivno ali dobro plat. (Oprčkal, Podbregar, 2012, str. 168)

Pri nastajanju raziskovalne naloge sva ugotovili in na novo spoznali marsikatero delo mejnih policistov pri vključevanju v vsakdanje življenje. Meniva, da je ta poklic zelo težko opravljati, saj je treba biti pozoren predvsem na sumljive osebe, ki prečkajo mejo, saj jih je seveda težko prepoznati. Meniva tudi, da je to nevarno delo, ker se nikoli ne ve, kakšna oseba bo prečkala mejo.

Misliva, da je za varnost na mejnih prehodih dobro poskrbljeno. Policisti na meji se zavzemajo za varnost in preprečevanje tihotapljenja prepovedanih substanc in ljudi ter drugih živih bitij.

Želiva, da bi se na mejnih prehodih, ki jih pokriva Policijska uprava Celje, čim bolje razumeli s hrvaškimi mejnimi policisti, ki so stopili v EU, in da bi bilo čim manj tihotapljenja kakršnih koli drog in drugih prepovedanih substanc ter orožja.

5 LITERATURA

Hrženjak, A. *Delo policistov ob schengenski meji – študija primera*. Diplomsko delo. Fakulteta za varnostne vede. Maribor, 2009, str. 11, 15, 16. Dostopno na:

<http://dkum.uni-mb.si/Dokument.php?id=10307> (1. 3. 2014).

Ivanda, S. *Državna granica: nadzor, kontrola, zaščita*. Zagreb, Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Hrvatske, 1997.

Ivanda, S. *Zaštita državnih granica*. Zagreb, Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Hrvatske, 2003.

Novak, F. Grabrovec, B. *Vpliv dela policistov ob državni meji na ocene in stališča prebivalcev obmejnega območja do dela policistov in na zadovoljstvo policistov pri delu*. Fakulteta za policijsko-varnostne vede. Diplomaska naloga. Ljubljana, 2004.

Novak, B., Zdolšek, N. *Delo mejnih organov s poudarkom na varnosti v cestnem prometu*. Raziskovalna naloga. Mladi za Celje. Celje, 2013, str. 35.

Oprčkal, U., Podbregar, L. *Delo prometne policije na Policijski upravi Celje*. Raziskovalna naloga. Mladi za Celje. Celje, 2012, str. 168.

Tratar, M. *Policijska pooblastila ugotavljanja identitete, nadzora in urejanja prometa ter varovanja meje in opravljanja mejne kontrole*. Diplomsko delo. Fakulteta za varnostne vede. Ljubljana, 2009, str. 21, 23, 25, 31. Dostopno na:

Zakon o nadzoru državne meje. Uradni list Republike Slovenije. Ljubljana, 2010. Dostopno na: <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=201035&stevilka=1696> (1. 3. 2014).

Ustni vir:

Koražija, V., 2014

Viri slik:

Novak, L., Arnik, T., Čepin Tovornik, P. Slike 1 – 10, 2014.

6 PRILOGE

Priloga 1: Anketni vprašalnik o delu mejne policije na Policijski upravi Celje

ANKETNI VPRAŠALNIK O DELU MEJNE POLICIJE NA POLICIJSKI UPRAVI CELJE

Pozdravljeni!

Sva Lucija Novak in Tjaša Arnik, dijakinji tretjega letnika Srednje Zdravstvene šole Celje. Pripravljava raziskovalno nalogo z naslovom Delo mejne policije. S to nalogo želiva ugotoviti, kako opravljajo delo policisti na državni meji pri zagotavljanju varnosti cestnega prometa. Kljub temu da je vprašalnik anonimen, Vas prosiva, da na vprašanja odgovarjate tako, kot v resnici mislite, saj bova le-tako lahko prišli do zanesljivih, objektivnih in veljavnih rezultatov. Pri vsakem vprašanju je možen samo en odgovor. Hvala za sodelovanje.

Spol (obkrožite): M   Ž

Datum izpolnjevanja anketnega vprašalnika (napišite): _____

1. Zakaj ste se odločili za poklic policista/-ke?

a) zaradi veselja

b) zaradi staršev

c) zaradi dela z ljudmi

d) drugo (napišite): _____

2. Kako dolgo ste že zaposleni na mejni policiji?

a) 0-5 let

b) 6-10 let

c) 11-20 let

d) 21 in več let

3. Ste zadovoljni s svojim delom?

a) da

b) ne

c) drugo (napišite): _____

4. Bi zamenjali svojo službo?

a) da

b) ne

c) ne vem

5. Kako ocenjujete klimo v kolektivu, v katerem ste zaposleni?

- a) odlično
- b) zelo dobro
- c) dobro
- d) zadovoljivo
- e) slabo
- f) zelo slabo
- g) drugo (napišite): _____

6. Se vam zdi vaše delo na meji nevarno?

- a) da
- b) ne
- c) drugo (napišite): _____

7. Kako pogosto čutite, da v službi opravljate koristno delo?

- a) vedno
- b) skoraj vedno
- c) pogosto
- d) redko
- e) zelo redko
- f) nikoli

8. Kako ocenjujete odnos med ljudmi, ki prečkajo mejo, in vami?

- a) zelo dober
- b) dober
- c) zadovoljiv
- d) slab
- e) zelo slab

9. Kako sodelujete s hrvaškimi policisti na državni meji?

- a) odlično
- b) zelo dobro
- c) dobro
- d) slabo
- e) zelo slabo

10. Kakšen je po vašem mnenju skupni nadzor pri zagotavljanju varnosti v cestnem prometu pri prehodu državne meje po vstopu Hrvaške v Evropsko unijo?

- a) boljši
- b) enak
- c) slabši
- d) drugo (napišite): _____

11. Ali ste po vašem mnenju dovolj dobro opremljeni za učinkovit nadzor cestnega prometa na državni meji?

a) da

b) ne

c) drugo (napišite): _____

12. Menite, da bi bilo potrebno na mejnih prehodih pri nadzoru cestnega prometa zaposliti večje število policistov?

a) da

b) ne

c) drugo (napišite): _____

13. S katerimi ljudmi v cestnem prometu pri prehodu državne meje imate največ težav?

a) z vinjenimi vozniki

b) z vozniki brez veljavnih dokumentov

c) z verbalno nasilnimi vozniki

d) drugo (napišite): _____

14. Kolikšen delež nalog opravite na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa pri prehodu državne meje?

a) do 20 % nalog

b) od 20 % do 40 % nalog

c) od 40 % do 60 % nalog

d) od 60 % do 80 % nalog

e) več kot 80 % nalog

15. Menite, da bi lahko opravljali še več nalog na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa pri prehodu državne meje kot do sedaj?

a) da

b) ne

c) ne vem

d) drugo (napišite): _____

16. Koliko je po vašem mnenju nalog na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa pri prehodu državne meje, ki so nepotrebne oz. nepomembne, in katere?

a) nobena

b) skoraj nobena

c) kar nekaj

d) večina

e) skoraj vse

in katere (napišite): _____

17. Ali ste zaradi slabe oz. zastarele opreme (če le-ta obstaja) pri zagotavljanju varnosti cestnega prometa pri prehodu državne meje že bili ogroženi?

- a) pogosto
- b) redko
- c) nikoli
- d) imamo dobro opremo

18. Ste že imeli negativne izkušnje s sorodniki, znanci, prijatelji pri zagotavljanju varnosti cestnega prometa pri prehodu državne meje in kako ste odreagirali?

- a) da, kako ste odreagirali (napišite): _____
- b) ne